

**Základní škola a mateřská škola Tadeáše
Haenkeho Chřibská, příspěvková organizace**

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
žáků se středně těžkým mentálním postižením**
zpracovaný dle RVP ZŠ speciální – díl I Vzdělávání žáků se středně těžkým
mentálním postižením
(VÚP Praha 2008)

12. 11. 2013

Bc. Korečková, Mgr. Martina Kolářová

Spanilý člověk neučený - co jiného než papoušek s krásným peřím.

Nerozumíš-li věcem, které se za slovy skrývají, nejsi moudrý, nýbrž jsi stále papoušek.

Šťastný národ, který má hojnost dobrých škol a dobrých knih.

Jediným učitelem hodným toho jména jest ten, který vzbuzuje ducha svobodného přemýšlení a vyvinuje cit osobní odpovědnosti.

Veškeré kvařování toliko pro hovado dobré jest

J. A.Komenský

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
žáků se středně těžkým mentálním postižením**
zpracovaný dle RVP ZŠ speciální – díl I Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením
(VÚP Praha 2008)

Předkladatel: Základní škola a mateřská škola Tadeáše Haenkeho Chřibská, příspěv. org.

Adresa školy:

Chřibská 280, 407 44 Chřibská

Ředitel školy:

Mgr. Petr Hloušek

Zástupce ředitele:

Mgr. Jitka Havlíčková

Kontakty:

telefon: +420 412 381 295

mobil: +420 736 629 516

mobil: +420 720 331 216

web: www.zs-chribska.cz

e-mail: zs.chribska@quick.cz

IČO: 72744499

IZO: 102065136

REDIZO: 600076300

Zřizovatel školy:

Město Chřibská

Chřibská 197

407 44 Chřibská

Kontakty:

telefon: +420 412 381

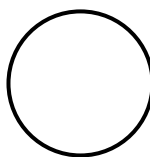
web: www.chribska.cz

IČO: 000261378

Platnost dokumentu:

Od

ŠVP byl předložen Školské radě dne..... ,
aktualizováno dne 15. 14. 2014

.....

Mgr. Petr Hloušek
ředitel školy

razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Velikost a úplnost školy

Naše základní škola je úplná škola s devíti postupnými ročníky. V každém ročníku je zpravidla po jedné třídě. Kapacita školy je 230 žáků. Kapacita školní družiny je 30 žáků. Kapacita jídelny je 250 – 305 jídel na den.

Vybrané ukazatele				
Školní rok	Počet tříd	Počet žáků	Počet oddělení školní družiny	Počet ped. pracovníků
2005/2006	10	170	1	16
2006/2007	10	167	1	17
2007/2008	11	171	1	17
2008/2009	11	180	1	20
2009/2010	11	182	1	20
2010/2011	11	174	1	20
2011/2012	11	159	1	20
2012/2013	10	158	1	20
2013/2014	9	154	1	18
2014/2015	10	153	1	19

Budova základní školy je situována v menším městě s počtem obyvatel okolo 1500. Jedná se o budovu s mnohaletou školní tradicí, která byla založena v roce 1908. V minulosti se

zde nacházela i střední škola. Školu v minulosti navštívil císař František Josef I. v době svého panování. Záměrem školy je vycházet z tradic a dbát na jejich živost a autentičnost, jak jen to jde v pohraničí 21. století a zároveň vnímat a tvořivě pracovat se vším novým, co přináší dnešní svět.

2.2 Vybavení školy

Škola disponuje tělocvičnou, počítačovou učebnou a dalšími čtyřmi odbornými učebnami. V blízkosti školy se nachází nově zbudované víceúčelové hřiště. Dále pro výuku slouží školní dílna, cvičná kuchyň, školní zahrada se zařízením pro chov ovcí a budovy v areálu školy.

V sousední budově jsou kuchyň s jídelnou, třída s programem základní školy s přílohou LMP a speciální školy, školní družina pro odpolední volnočasové aktivity a speciální mateřská škola. Ke škole náleží i MŠ, která sídlí v jiné budově. Počítačová síť obsahující cca 25 počítačů, instalovaná ve škole, umožňuje žákům i zaměstnancům volný přístup na internet ve vybraných místnostech a učebnách.

V hlavní budově i v budově školní jídelny jsou sprchové kouty běžně přístupné žákům. V suterénu školy jsou umístěny sklady čistících prostředků. Pro dodržování pitného režimu pracovníků školy i žáků slouží školní bufet a nápojový automat.

Pro aktivní relaxaci a odpočinek jsou k dispozici školní družina, stoly pro stolní tenis, školní zahrada a dětská zahrada s prolézačkami. U školy je nově vybudováno multifunkční sportovní hřiště.

2.3 Dlouhodobé projekty

Dlouhodobé projekty

Škola je zapojena do následujících dlouhodobých projektů:

Poznávej místo, ve kterém žiješ – výstupem je prezentace, realizováno především v hodinách zeměpisu

Významná historická období, významné osobnosti - formou projektu žáci zpracují zadané téma - život v pravěku, husitství, A. Dvořák, B. Smetana apod.

Evropská unie – žáci se seznamují s členskými státy EU a vybranými oblastmi (vznik EU, zemědělství, obchod, životní prostředí, památky, osobnosti atd.).

Ochrana přírody – NP České Švýcarsko, CHKO Labské pískovce, Lužické hory a České středohoří - lokalizace, význam, předmět ochrany, možnosti využití pro cestovní ruch, pochopení důležitosti jejich existence.

Globální problémy současného světa – vymezení globálních problémů, vyhledání aktuálních informací, zpracování, prezentace globálních problémů, příčiny vzniku, diskuse o možných důsledcích.

Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Některé projekty jsou třídní, jiné ročníkové, školní i meziškolní. O zapojení třídy do školního projektu rozhodují žáci se svým třídním učitelem.

Zdravá pětka – žáci se seznamují se zdravým životním stylem.

Dopravní výchova – žáci řeší dopravní situace s odborníkem.

Mezinárodní spolupráce

Škola se již třetím rokem snaží navázat spolupráci se školami v rumunském Banatu. Hlavním záměrem je poznat život krajanů v zahraničí, poznat jejich mentalitu a najít cestu zpět k tradicím a tím i k vlastním kořenům.

Prostředkem pak mají být vzájemné návštěvy, spolupráce v některých oblastech a

komunikace v cizím jazyce.

2.4 Ročníkové a celoškolní projekty

dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou: ročníkové (krátkodobé, celoroční) a celoškolní (taktéž krátkodobé i celoroční). Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků.

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

2.5.1 Informovanost rodičů o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků

Rodiče jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně, mimo jiné na třídních schůzkách nebo konzultacích jednotlivých vyučujících. Mají možnost se prostřednictvím internetu pravidelně seznamovat s obsahem plánů výuky jednotlivých ročníků. Dobrá komunikace s rodiči je jedním z hlavních cílů školy a má na naší škole dlouholetou tradici. Velmi podstatné pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je právě vtažení rodičů do procesu vzdělávání svých dětí, toho není možné bez kvalitní vzájemné komunikace dosáhnout

2.5.2 Školská rada

Je zřízena školská rada čítající 9 členů z řad rodičů, pedagogů a města. Její fungování upravuje jednací řád. Schází se minimálně dvakrát ročně.

2.5.3 Další subjekty

Město Chřibská – starost o lesní divadlo (kulturní i faktická)

Střední lesnická škola a Střední odborná škola sociální Šluknov –ekologická a environmentální výchova

NP České Švýcarsko

Občanská sdružení – ČSV, Tadeáše Haenkeho, Lipnice a Studený, Dykta

Jiné školy – soutěžení v rámci setkávání „DUHA“ (školy z Rumburka, Šluknova, Jiříkova, Velkého Šenova, Dolní Poustevny).

2.6 Pedagogický sbor

Pedagogický sbor čítá 20 učitelů. Kromě dvou jsou všichni kvalifikovaní nebo si kvalifikaci doplňují. Vzhledem k profilu školy je důležitá všestrannost a tvořivost pedagoga. To se odráží i v mimoškolní činnosti žáků, kdy se mnoho učitelů této činnosti věnuje jako vedoucí kroužků. Na škole pracuje učitelka se zaměřením na vývojové poruchy a školní psycholog, kteří se věnují dětem se zdravotním postižením (znevýhodněním) spolu s asistentem. Jednou týdně do školy dojíždí logopedka. Vzhledem k podmínkám, které jsou na vysokých školách, se vedení školy snaží o vytvoření mladého pedagogického sboru, plně kvalifikovaného, tím, že umožňuje doplnění kvalifikace.

2.7 Žáci

Žáci do školy přicházejí přímo z města Chřibská a jeho částí, pro které je spádovou školou. Dále pak školu navštěvují žáci z okolních měst a obcí (Vdř, Rbk, ČK, Kunratice, Rybníště).

Ve škole se vzdělávají žáci se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním. Velkou pozornost jsme věnovali a v budoucnu chceme ještě více věnovat integraci žáků se specifickými poruchami učení a chování. K tomuto účelu byla zřízena,

se souhlasem krajského úřadu, třída s upraveným vzdělávacím programem. Třidu vede pedagog se zaměřením na vývojové poruchy, v práci mu pomáhají asistenti. Jedná se o třídu malotřídního formátu pro žáky prvního stupně a druhého stupně, kterou navštěvuje až 12 žáků. Druhá třída tohoto typu byla zřízena na druhém stupni naší školy, aby byli žáci zohledněni i tam a mohli pokračovat v započatém.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Pojetí

Základní vzdělávání musí být užitečnou službou občanům a má reflektovat i jejich očekávání a individuální potřeby. Takového cíle nelze dosáhnout, aniž by se změnilo tradiční chápání funkcí školy. Posláním školy v takovém případě nemůže být pouhé zprostředkování sumy vědomostí a zkoušení žáků z faktografických přehledů.

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení. A to nikoli k pouhému získávání encyklopedických vědomostí, ale k získávání kompetencí pro život důležitých, tj. kompetencím učit se, řešit problémy a učit se sociálním dovednostem. Charakter práce pak má v dětech mmj. podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, má vést k získání zdravého sebevědomí, má rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Takto formulovaný obecný koncepční záměr školního vzdělávacího programu vychází z přesvědčení, že kvalita vzdělávací služby školy nemá být primárně posuzována podle tradičně chápaných tzv. vzdělávacích výsledků. Za tyto výsledky bývají nezdůvodněně považovány pouhé faktografické znalosti žáků zjišťované testováním.

Školní vzdělávací program pro žáky se středně těžkým mentálním postižením

- respektuje opoždění psychomotorického vývoje žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, jejich fyzické a pracovní možnosti a předpoklady;
- využívá podpůrných opatření zohledňujících speciální vzdělávací potřeby žáků, s jejichž pomocí mohou žáci dosahovat výsledků, které odpovídají jejich maximálním možnostem;
- upravuje vyučovací hodiny podle potřeb žáků a vyučovací hodiny dělí na více jednotek;
- stanovuje cíle vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením, těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami;
- specifikuje úroveň klíčových kompetencí, jíž by mohli žáci s těžkým postižením dosáhnout na konci základního vzdělávání;
- vymezuje vzdělávací obsah – očekávané výstupy a učivo na úrovni, kterou by si žáci v průběhu základního vzdělávání měli osvojit;
- RVP ZS zařazuje jako součást základního vzdělávání průřezová témata;
- podporuje přípravu na společenské uplatnění, popřípadě na výkon jednoduchých pracovních činností;

Vzdělávací proces se přizpůsobuje úrovni psychického a fyzického rozvoje žáků s těžkým zdravotním postižením. Vzhledem k variabilitě schopností a úrovni vědomostí a dovedností je nezbytné při vzdělávání uplatňovat přístupy odpovídající vývojovým a osobnostním specifikům žáků, za přispění nejvyšší míry podpůrných opatření.

3.2 Hlavní a dílčí cíle

Cílem ŠVP je vytvořit u každého žáka pozitivní vztah ke vzdělání a motivovat jej k celoživotnímu učení, rozvíjet jeho osobnost a individualitu. Vzhledem k individuálním možnostem našich žáků preferujeme individuální vzdělávání. Přesto lze říci, že obecně klademe největší důraz na trivium (čtení, psaní, počítání), občanskou výchovu a pracovní vyučování, neboť tyto znalosti a dovednosti budou základem jejich pozdějšího zaměstnání a úspěšného života. Celý vyučovací proces se odehrává na základě vlastních zkušeností žáků a jejich prožitků. Používáme takové speciálně pedagogické metody a formy výuky, které podporují

samostatné myšlení, schopnost využít získané poznatky v životních situacích, s jejichž pomocí mohou žáci dosahovat výsledků, které odpovídají jejich maximálním možnostem. Uvědomujeme si, jak je důležité chápat učivo nikoliv z pohledu CO učím, ale PROČ to učím a PROČ se tomu má učit žák. Nezáleží na množství poznatků, ale na jejich trvalosti a propojení s praktickým životem.

Nejdůležitější cíle základního vzdělávání jsou:

Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

Uspadnit verbální popřípadě neverbální dorozumívání s okolím využíváním všech dostupných systémů a forem komunikace – např. počítačů, systémů augmentativní a alternativní komunikace.

Pomáhat žákům, aby poznávali své schopnosti a možnosti a využívali je v osobním i pracovním životě

Umožnit žákům osvojení sebeobslužných činností a základních pracovních dovedností a návyků na takové úrovni, aby je byli schopni využít v občanském životě a při plnění požadavků podporovaného zaměstnání nebo chráněných dílen.

Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je k učení

Vést žáky k ustálenému postupu osvojování dovedností a návyků, dbát na jeho dodržování formou průběžné pozitivní motivace.

Podněcovat žáky k myšlení na podkladě názoru a k řešení problémů

Podporou názorného myšlení a úzkého sepětí s realitou vytvářet stereotypy chování pro uplatnění v konkrétních životních situacích.

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

Vést žáky ke schopnosti reálného pohledu na svou osobu i na osoby ve svém nejbližším okolí, porozumět chování a činnostem druhých, umožnit jim zažít uspokojení z výsledků společné práce.

Připravovat žáky k tomu, aby si uvědomovali svá práva a naplňovali své povinnosti

Rozvíjet u žáků schopnost vyjádřit své požadavky a potřeby, podporovat rozvoj jejich samostatnosti.

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city, vhodné projevy v chování, jednání, prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, k okolnímu prostředí i k přírodě

Zajišťovat žákům dostatek příležitostí k získávání zkušeností v činnostech, které je uspokojují a přinášejí jim radost, umožnit jim podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách.

Učit žáky chránit vlastní zdraví i zdraví jiných Vytvářet a upevňovat poznatky a dovednosti v péči o zdraví, v oblasti osobního bezpečí a při ochraně před možným sexuálním zneužíváním, vést je k pozitivnímu myšlení, k osvojení režimu podporujícího zdraví.

Vést žáky k ohleduplnosti k jiným lidem a učit je žít společně s ostatními lidmi

Poskytovat dostatek příležitostí k získání zkušeností s jinými lidmi a vést je k poznání a toleranci k odlišnostem různých skupin ve společnosti.

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

„Semena věcí jedněch jsou obsažena v semenech věcí jiných.“

(J. A. Komenský)

Výše zmíněné motto jednoznačně naznačuje směřování naší školy k naplňování klíčových kompetencí žáků. Je vodítkem při naší pedagogické práci. Pedagog musí být dovedným organizátorem i vyučujícím, musí umět plánovat a **improvizovat**. Práce pedagoga předpokládá tedy především tvořivé schopnosti a univerzálnost.

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

- Využívání různých zdrojů informací, *kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní např.*
 - učitelé učí žáky pracovat se zdroji informací (tištěnými, elektronickými, apod.)
 - žáci mají k dispozici školní knihovničky s volným přístupem a mohou využívat školní počítače s připojením na internet i mimo výuku.
- Využívání nových organizačních forem výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků (moderní pedagogické trendy, skupinová práce, dialog, projekty, integrace výukových oblastí atd.), *kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:*
 - škola organizuje tematicky zaměřené projekty a exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi.
- Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi – školská rada, (komunitní skupinové aktivity, obec, fakulta, pedagogicko-psychologická poradna, občanská sdružení atd.), *kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:*
 - žáci se účastní veřejných odborných i kulturních akcí, na kterých aktivně vystupují se svými příspěvky.
- Přizpůsobení klimatu školy (tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem), *kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní.*

3.4 Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí. Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků je možno izolovaně popsat následujícím způsobem.

Kompetence k řešení problémů rozvíjíme zejména učením v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, ale u dětí vytváříme ucelený obraz světa. Žákům jsou předkládány takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti, resp. vzdělávacích oblastí a tudíž i více přístupů k řešení. Tyto kompetence rozvíjíme také využíváním co největšího množství zdrojů informací – prací s knihou, internetem, praktickými pokusy, vlastním zkoumáním žáků.

Kompetence k učení rozvíjíme **individuálně** podle dané situace u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků.

Kompetence komunikativní rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích, při zpracovávání školních projektů z nejrůznějších oblastí a jejich výstupů.

Kompetence sociální a personální budujeme formami sociálního učení. Snažíme se

děti zapojit do organizace činnosti školy. V rámci skupinového vyučování žáci přejímají různé role.

Kompetence občanské rozvíjíme hlavně učením sociálním, metodami sebepoznávání a seznamováním žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby poznávali a respektovali národní, kulturní a historické tradice. Mimo jiné k tomuto hledáme možnosti spolupráce se školami v zahraničí. Žáci jsou vedeni k uvědomění si hodnoty práce a duchovní hodnoty obsažené v jejich okolí.

Kompetence pracovní u žáků rozvíjíme opět formou projektové činnosti, skupinové a individuální práce. Důležitou cestou k uvědomění si důležitosti znalosti pracovních postupů a dovednosti používat pracovní nástroje v nejširším smyslu, je hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání žáků. Jsou důležitým formativním prvkem ve vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, vytvořili jsme pro průřezová témata samostatný předmět - Průřezová hodina - v rámci rozvrhu, dále je také integrujeme i do jiných vyučovacích předmětů nebo je realizujeme formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení jednotlivých průřezových témat je vždy součástí učebních osnov v části tabulky pro jednotlivé předměty. Pro lepší orientaci uvádíme ještě přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů.

3.5.1 Osobnostní a sociální výchova

Během školního roku jsou do výuky začleňovány tzv. Dny tvořivých činností, ve kterých se formou různě dlouhých projektů zpracovávají konkrétní témata. Protože se mohou konkrétní náplně lišit, uvádíme zde pouze záměry. Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** formuje osobnost žáka v jeho individuálních potřebách, je prakticky zaměřené a má každodenní využití v běžném životě. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Někdy do roka probíhají při různých příležitostech setkání školy a veřejnosti, na kterých si děti upevňují sociální návyky a osobnostně vyžívají. K podobnému účelu směřují i hodiny, kde vyučují dva i více učitelů naší školy a kde se tedy setkává více různých lidí při

společné činnosti. Jedná se i o takové činnosti, jakými jsou společné výlety, exkurze, návštěvy divadelních představení, reprezentace školy na soutěžích pořádaných školou a další. Pokoušíme se příležitostně zavádět „Peer program“ a program „Učíme spolu“, kdy se spojí dvě třídy či skupiny, které ve skupinách vyučují dva vyučující při vzájemné kooperaci skupin.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým,
- napomáhá zvládnutí vlastního chování,
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni,
- rozvíjí základní dovednosti komunikace,
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro vzájemnou spolupráci,
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení různých situací (např. konfliktů).

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým,
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci,
- vede k akceptaci různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů,
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a rizikového chování.

Tematické okruhy Osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na **osobnostní, sociální a mravní rozvoj**. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení a modelových situací.

3.5.2 Výchova demokratického občana

V obecné rovině představuje toto průřezové téma syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů, vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Její získání má umožnit žákovi řešit problémy se zachováním vlastní lidské důstojnosti, s respektem k druhým, s ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, s uplatňováním zásad slušné komunikace – již ve třídě, škole. Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž si žáci utvářejí vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a podporuje komunikativní schopnosti a dovednosti,
- vede k aktivnímu postoji v dodržování lidských práv a svobod,
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vychovává k úctě k zákonu,
- učí sebeúctě, sebedůvěře a samostatnosti,
- přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost,
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat druhým,

- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností.

Tematické okruhy průřezového tématu :

Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě.

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci je užitečné vycházet z reálných životních situací a doporučené obsahy tematických okruhů co nejvíce vztahovat k životní zkušenosti žáků.

3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Zde se žáci v různých souvislostech učí poznávat širší svět, ve kterém žijí a na přiměřené úrovni i poznávat zákonitosti vycházející z evropské integrace, které ovlivňují jejich životy. Plánuje se spolupráce se školou v zahraničí, směřujeme k navázání vztahů v Rumunsku (BANAT), seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy,
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí,
- vede k poznání života a díla významných Evropanů.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky,
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska životních perspektiv,
- utváří postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života,
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám.

Tematické okruhy průřezového tématu

Evropa a svět nás zajímá , Objevujeme Evropu a svět , Jsme Evropané

3.5.4 Multikulturní výchova

Na hodinách Občanské výchovy a Rukověti občana jsou v dětech utvářeny vztahy k vnímání odlišností a jejich tolerování. Občasné návštěvy kulturních akcí (koncertů) v místním kostele přispívají k pochopení světa věřících.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrozličnějšího sociálního a kulturního zázemí vytváří klima, kde se všichni cítí rovnoprávně. Přispíváme k vzájemnému poznávání různých skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. Multikulturní výchova prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti Jazyková komunikace, Člověk a společnost, Informační a komunikační technologie, Umění a kultura, Člověk a zdraví a oblasti Člověk a příroda. Vazba na tyto oblasti je

dána především tématy, která se zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti,
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin,
- uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých,
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné,
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám,
- ovlivňuje jednání žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu,
- učí žáka vnímat sebe sama jako občana, který se spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Tematické okruhy:

Kulturní rozdíly, lidské vztahy a etnický původ.

3.5.5 Environmentální výchova

Environmentální výchovou vedeme žáky k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí. Umožňujeme sledovat vztahy mezi člověkem a prostředím. Vedeme jedince k účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

V rámci této výchovy škola spolupráce se Střední lesnickou školou ve Šluknově a v dále se prohlubuje spolupráce i s Národním parkem České Švýcarsko. Žáci školy se účastní soutěží a vzdělávacích akcí, které pořádají výše jmenované subjekty. Pravidelně se zapojují do různých společenských akcí, jakou byla např. rekonstrukce rozhledny na vrcholu Studence. V předmětech pracovního a výchovného zaměření děti zkrášlují prostředí školy, školního pozemku. Dále se plánuje, že děti budou obohacovat své blízké okolí, tj. budou na turisticky a vycházkově zajímavá místa umísťovat dekorativní předměty vlastní výroby. Zde je uplatňována i velmi dobrá spolupráce s Městem. V předmětu Zeměpis se žáci formou samostudia a vyhledávání informací zaměřují na zpracování referátu o prostředí města, ve kterém žijí.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí,

- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování,
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy,
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí,
- ukazuje modelové příklady jednání, která jsou žádoucí i nežádoucí z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje,
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnot,
- vede k odpovědnosti k ochraně přírody a přírodních zdrojů,
- podněcuje aktivitu, toleranci, a ohleduplnost ve vztahu k prostředí,
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí,
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Tematické okruhy průřezového tématu

Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí.

3.5.6 Mediální výchova

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Především se jedná o schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Na škole jsou přístroje, které mohou žáci obsluhovat samostatně a tak se učí nejen je ovládat, ale i s nimi zacházet, což považujeme za dva rozdílné přístupy. Jedná se konkrétně o digitální fotoaparát a kameru. Žáci samostatně, nebo pod vedením učitele, zpracovávají různá témata. Snímky ze školních akcí a krátká videa, zpracovávaná do krátkých sestřihávaných DVD slouží k prezentaci činnosti školy. V hodinách informatiky i v rámci jiných předmětů žáci zpracovávají digitální prezentace, které pak předvádí před spolužáky, kdy dochází i k sebehodnocení hodnocení jinými spolužáky.

Samozřejmostí je práce žáci na školních PC, jimiž je vybavena nejen specializovaná učebna. Na škole je umístěna v učebně přírodovědných předmětů interaktivní tabule, sloužící všem učitelům a žákům školy. Na škole pracuje také žurnalistický kroužek, který výsledky své práce prezentuje vydáváním školních ročenek a školního časopisu. Dochází tak k prolínání mnoha činností v systémovou a nadčasovou záležitost.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času,
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování,
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života,

- rozvíjí citlivost vůči předsudkům.

Tematické okruhy průřezového tématu

Vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti.

3.6 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce, externí psycholog školy ve spolupráci s metodikem primární prevence, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

3.6.1 Zaměření poradenských služeb

- Poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání;
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu;
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků,
- poradenství v obtížných životních situacích žáků, rodičům v souvislosti s výchovou dětí;
- kariérové poradenství, volba školy;
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním;
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků;
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky;
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi.

Výchovný poradce realizuje konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a rodičů. Zavedena je i logopedická péče a poradenství.

3.6.2 Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání. K dispozici jsou žákům i informační materiály o středním školství a trhu práce.

3.6.3 Prevence sociálně patologických jevů

Metodik primární prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky - otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě příslušných úřadů městských částí a kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce, svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence soc. pat. jevů, využívá vybrané programy. Do oblasti prevence jsou zapojeni žáci prostřednictvím obsahu a charakteru některých vyučovacích předmětů.

3.6.4 Psychologická péče

Na třídní učitele, výchovného poradce a psychologa školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce a psycholog školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky (mediace). Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči. Funkce psychologa je ve škole zavedena nově, jedná se o pracovníka, který pracuje v součinnosti s ředitelem školy a výchovným poradcem, provádí konzultace s učiteli, žáky a rodiči.

3.7 Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním i žákům talentovaným. Školní psycholog ve spolupráci s třídním učitelem a výchovným poradcem zjišťuje vzdělávací potřeby žáků a ve spolupráci s poradenským zařízením zajišťuje odbornou diagnostiku. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Žáci se zdravotním postižením i žáci mimořádně nadaní jsou integrováni v rámci běžných tříd individuálně nebo skupinově ve třídě s upraveným vzdělávacím programem na prvním stupni i na stupni druhém. Na základě odborného posudku poradenského pracoviště výchovný poradce, třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci, ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, vytvářejí a realizují individuální vzdělávací plán (IVP). Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci.

3.7.1 Speciálně pedagogická péče

Speciálně pedagogickou péči zajišťuje externí psycholog školy ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky. Koordinuje sestavení individuálního vzdělávacího plánu ve spolupráci s učiteli a rodiči. Zprostředkovává další odbornou péči a diagnostiku ve spolupráci s poradenským pracovištěm. Speciálně pedagogická, individuální a skupinová práce probíhá zpravidla v pracovně externího psychologa, tedy mimo třídu. Rozsah péče vychází z doporučení odborného pracoviště, z koncepce a podmínek školy. Výchovný poradce a psycholog podporují rozvoj žáka, poskytují poradenství rodičům a metodickou podporu učitelům.

U žáků s potřebou individuální asistence ve výuce škola usiluje o zajištění asistenta pedagoga, který spolupracuje s výchovným poradcem, třídním učitelem a případně s dalšími vyučujícími při naplňování IVP.

3.8 Školní družina

Činnost školní družiny, jako prvku zájmového vzdělávání, je propojena ve velké míře s prací žáků při vyučování a se společenským životem ve městě. Je směřována zejména ke starší generaci (seniorům). Vychovatel se seznámil s cíli školního vzdělávacího programu a aktivně se v rámci jednotlivých pracovních skupin zapojil do úprav tohoto programu. K propojování dochází zejména při realizaci projektového vyučování v tzv. „Týdnech tvořivých činností“ a mimoškolních aktivitách žáků.

3.9 Pobyty žáků mimo školu a výjezdy na vých. vzdělávací kurzy

Do ročních plánů činnosti jednotlivých ročníků jsou zapracovávány výchovně vzdělávací kurzy žáků, přednostně vždy celého ročníku, ve zdravotně a kulturně příznivém prostředí. Tyto výjezdy jsou realizovány podle vnitřní směrnice školy a jejich cílem je naplnění těch očekávaných výstupů jednotlivých vzdělávacích oblastí, které je přirozené realizovat ve volné přírodě a na odlehlem místě. Jde například o různá pozorování a určování přírodnin, topografická měření, tělovýchovné akce, LVVZ, cyklistický kurz atd.

3.10 Zájmové kroužky

Škola nabízí jako doplňkovou činnost volnočasové aktivity pro žáky v rámci činnosti **cca** 10 kroužků se zaměřením sportovním, výtvarným, hudebním, přírodovědným aj. Kroužky jsou na základě zájmu žáků organizovány vždy v celoročním cyklu.

3.11 Řízení a organizace výuky

3.11.1 Ročníkové řízení a plánování

Ve třídě s upraveným vzdělávacím programem probíhá vyučování stěžejních předmětů v rámci jedné třídy, a to více ročníků prvního a druhého stupně pod vedením pedagoga a v úzké spolupráci s asistenty. V jiných předmětech jsou žáci integrováni do tříd ZŠ dle jejich skutečných znalostí, dovedností, schopností a možností. Třída je chápána jako intimní prostředí pro žáky, a to v míře, jakou individuálně potřebují. Cílem je větší efektivita vzdělávacího procesu, využití potenciálu spolupráce žáků mezi ročníky, intenzivnější spolupráce pedagogů, účelná diferenciací a individualizace vyučovacího procesu.

3.11.2 Řízení a koordinace práce učitele, asistentů

Učitelka ve třídě společně s asistenty plánuje vyučovací proces a koordinuje výuku jednotlivých vzdělávacích oblastí tak, aby výuka tvořila smysluplný celek. Učitelé společně připravují celoroční plán výuky. V rámci celé školy učitelé spolupracují na přípravě celoškolních projektů a promýšlejí vertikální propojení celé školy. Týmová setkání všech učitelů probíhají formou soustředění na počátku školního roku a několikrát v průběhu školního roku na pracovišti. V práci učitelů jsou podporovány aktivity tzv. vzájemných hospitací, které mají vnést do pedagogického procesu tvořivý přístup a prvky sebereflexe.

3.11.3 Řízení a koordinace práce žáků

Základním plánovacím obdobím činnosti žáků je měsíc. V rámci každého období musejí být do aktivit žáků zařazeny takové cíle a činnosti, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí žáků přiměřeně věku. Při společných činnostech ročníků provádí vyučující v úvodu motivaci žáků k činnosti, ujasnění zásad práce i s důrazem na bezpečnost žáků, stanovení pracovních postupů, výběr témat a možných souvislostí a v neposlední řadě stanovování forem výstupů. Závěrem proběhne seznámení se s výstupy, závěry a celkové zhodnocení daných činností se

zařazením prvků sebehodnocení.

Do výuky je nejčastěji zařazována práce dětí ve skupinách. Práce ve skupinách má charakter kooperativního učení, projektového učení i učení s prvky Daltonského plánu. V této části pracují žáci víceméně pod dohledem pedagoga. Spoluprací se zvyšuje efektivitu vzdělávání. Přínosem je vytváření různých skupin podle vzdělávacích potřeb žáka. V rámci vybraných témat nebo projektů může být práce žáků plánována společně pro více ročníků (například pomocníci u zápisu „prvňáčků“, případně společná práce na projektu, jehož výstupy jsou tvořeny výsledky dílčích úkolů, na kterých spolupracují žáci různých ročníků).

4 Učební plány pro žáky s středně těžkým mentálním postižením (stř.TMP)

4.1 1. stupeň

	Učební plán pro 1. stupeň - SPEC.															
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	1.		2.		3.		4.		5.		6.		PČD	DČD	Celkem
		PČD	DČD	PČD	DČD	PČD	DČD	PČD	DČD	PČD	DČD	PČD	DČD	celkem	celkem	na předmět
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	3		3		4		2		2		2		16		16
	Psaní	2		2		2		2		1		1		10		10
	Řečová výchova	2		2		2		2		2		2		12		12
Matematika a její aplikace	Matematika	2		2		2		2		2		2		12		12
Informační a komunikační technologie	Inform. a komunik. tech.									1		1		2		2
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	1		1		2		3		4		5		16		16
Umění a kultura	Hudební výchova	1		1		1		1		1		1		6		6
	Vývarná výchova	2		2		2		2		2		2		12		12
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	3		3		3		3		3		3		18		18
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	3		3		3		4		4		4		21		21
Disponibilní časová dotace (Průřezová hodina)			1		2		1		2		2		2	0	10	8
Celková časová dotace /disponibilní časová dotace		19	1	19	2	21	1	21	2	22	2	23	2	125	10	
CELKOVÁ POVINNÁ ČASOVÁ DOTACE		20		21		22		23		24		25				135

4.2 2. stupeň

Učební plán pro 2. stupeň - SPEC.												
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	7		8		9		10		PČD	DČD	Celkem
		PČD	DČD	PČD	DČD	PČD	DČD	PČD	DČD	celkem	celkem	na předmět
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	3		3		3		3		12		12
	Psaní	2		2		2		1		7		7
	Řečová výchova	1		1		1		1		4		4
Matematika a její aplikace	Matematika	3		3		3		3		12		12
Informační a komunikační technologie	Inform. a komunik. tech.	1		1		1		1		4		4
Člověk a společnost	Člověk a společnost	2		2		2		2		8		8
Člověk a příroda	Člověk a příroda	3		3		3		3		12		12
Umění a kultura	Hudební výchova	1		1		1		1		4		4
	Vývarná výchova	1		1		1		1		4		4
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví					1		1		2		2
	Tělesná výchova	3		3		3		3		12		12
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	5		6		5		6		22		22
Průřezová hodina (disponib. časová dotace)			2		2		3		4		11	11
Celková časová dotace/disponibilní časová dotace		25	2	26	2	26	3	26	4	103	11	
CELKOVÁ POVINNÁ ČASOVÁ DOTACE		27		28		29		30				114

5 Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyková komunikace** má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Rozvíjí u žáků osvojení a používání mluvené i písemné podoby jazyka. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním. Vzdělávací oblast zahrnuje učivo zaměřené na rozvoj smyslového a citového vnímání, vyjadřovacích schopností, čtení a psaní. Obsah vzdělávací oblasti Jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Čtení, Psaní a Řečová výchova**.

Obsahem vzdělávacího oboru **Čtení** je postupné osvojování písmen, slov a vět, které vede k rozvíjení čtecí dovednosti, vnímání obsahu čteného textu a čtení snadného krátkého textu s porozuměním. Důležité je povzbuzovat u žáků zájem o čtení, jako o jeden ze zdrojů informací.

Vzdělávací obor **Psaní** rozvíjí grafické dovednosti žáků, jejich jemnou motoriku a grafomotoriku, a tím zároveň stimuluje jejich myšlení. Získávání grafických dovedností, postupné zvyšování kvality a rychlosti písma a praktické využívání získaných dovedností dává žákům možnost jednoduché písemné komunikace.

Vzdělávací obor **Řečová výchova** se zaměřuje na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené podobě, na správné a srozumitelné vyjadřování a rozvíjí komunikační dovednosti žáků, které jsou předpokladem funkčního dorozumívání s okolím, úspěšné sociální integrace a jejich dalšího vzdělávání.

Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem je nezbytné rozvíjení a budování řeči přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků.

Naším prvořadým cílem je vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní, tedy vybavit žáky dovednostmi, vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním.

Na 1. stupni je k výuce čtení používána zejm. genetická metoda výuky. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů. Žáci navštěvují knihovnu, pracují s knihou a texty na internetu. V rámci předmětu jsou včleňována krátká logopedická cvičení, říkanky, básničky, jazykolamy.

Na 2. stupni využíváme k upevňování čtenářských dovedností jednoduché texty z knih, časopisů a internetu týkající se historie, geografických zajímavostí, významných společenských událostí apod. Snažíme se rozvíjet dorozumívací schopnosti, obohacovat slovní zásobu a seznamovat žáky se spisovnou podobou českého jazyka.

Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité pro získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Oblast zahrnuje následující vzdělávací obory:

- Čtení
- Psaní
- Řečová výchova

Cíle

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností a myšlení,
- srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou a kultivovanému projevu v běžných situacích,
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů,
- osvojení techniky čtení a psaní,
- získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu,
- zvládání orientace v jednoduchých textech různého zaměření,
- získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat snadný krátký text,
- zvládání opisu jednoduchého textu, psaní krátkých slov i podle diktátu,
- praktickému využití získané dovednosti psaní.

5.1.1 Čtení

Charakteristika vzdělávacího oboru

Obsahem vzdělávacího oboru **Čtení** je postupné osvojování písmen, slov a vět, které vede k rozvíjení čtecí dovednosti, vnímání obsahu čteného textu a čtení snadného krátkého textu s porozuměním. Důležité je povzbuzovat u žáků zájem o čtení, jako o jeden ze zdrojů informací.

Předmět má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují dále získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Výuka probíhá ve kmenové třídě. Žáci jsou děleni do skupin. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů, při nichž dochází k propojování žáků různých ročníků. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Žáci, kteří nastupují do školy, se již dokážou česky dorozumět. Snažíme se proto tuto jejich dovednost dále rozvíjet, obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Hlavním cílem je jít cestou rozvoje jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování, vést žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti. Literární učivo se zde již stává nástrojem tvořivé interpretace.

Cíl

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení myšlení,
- srozumitelnému vyjadřování,
- osvojení techniky čtení,
- získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu,
- zvládání orientace v jednoduchých textech různého zaměření,
- získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat snadný krátký text,
- praktickému využití získané dovednosti čtení.

Časová dotace: 1. stupeň: 1. roč. 3PČD, 2. roč. 3PČD, 3. roč. 4PČD, 4. roč. 2PČD, 5. roč. 2PČD, 6.

roč. 2PČD

2. stupeň: 7. roč. 3PČD, 8. roč. 3PČD, 9. roč. 3PČD, 10. roč. 3PČD

Zařazené klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák:

- ◆ rozvíjí dovednosti potřebné k osvojování učiva
- ◆ používá osvojené dovednosti z jazykového vzdělávání v jiných oblastech

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- ◆ nalézá chyby v textu a odůvodní správné řešení

Kompetence komunikativní

Žák:

- ◆ formuluje obsah sdělení v rámci probíraných žánrů
- ◆ rozšiřuje slovní zásobu, správně a srozumitelně vytváří větné celky.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- ◆ umí diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy, umí požádat o pomoc

Kompetence občanské

Žák:

- ◆ seznámí se s naším i zahraničním slovesným dědictvím
- ◆ alespoň částečně porozumí jeho významu
- ◆ získá potřebu vlastního literárního projevu, recitace, četby

Kompetence pracovní

Žák:

- ◆ umí dodržovat hygienická pravidla pro čtení a psaní
- ◆ umí si připravit a udržet svůj učební prostor.

Organizační vymezení vyučovacího oboru:

Výuka probíhá v kmenové třídě, ve školní a městské knihovně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- ◆ vede žáky k ovládnutí základů čtení, k využívání jich ke svému vzdělávání,
- ◆ používá vhodné učebnice, učební materiály a učební pomůcky,
- ◆ vede žáka ke koncentraci na učení, k dodržování návykových stereotypů učení,
- ◆ žáka chválí za úspěchy, používá pochvaly jako pozitivní motivace k dalšímu učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ◆ vede žáka k tomu, aby dokázal popsat problém a svěřit se s ním, při řešení složitějších problémů žák požádá o radu a řídí se jí,
- ◆ vede žáka k překonávání problémů přiměřeně k jeho možnostem,
- ◆ vede žáka k řešení známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností,
- ◆ vede žáka k tomu, aby se nenechal odradit nezdarem.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ◆ přednáší sdělení, jemuž žák rozumí a reaguje na ně podle svých možností, dokáže

- vyjadřovat své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem,
- ♦ vede žáka, aby chápal jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály, sdělení
- ♦ vede žáka ke komunikaci s lidmi – přiměřeně svým schopnostem.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ♦ vede žáka k navazování a udržování vztahů s vrstevníky, respektu k druhým lidem,
- ♦ vede žáka k orientaci v prostředí, ve kterém žije,
- ♦ vede žáka k rozeznávání nevhodného a rizikového chování, seznamuje ho s možnými důsledky.

Kompetence občanské

Učitel:

- ♦ vede žáka ke zvládnutí běžné komunikace a k dodržování základních společenských norem a pravidel soužití,
- ♦ vede žáka k osvojení návyků a dovedností k zapojení se do společnosti.

Kompetence pracovní

Učitel:

- ♦ podporuje žáka při využívání získané znalosti a zkušenosti a vytváření si představy o možnostech budoucího uplatnění,
- ♦ vede k osvojení hygienických návyků,
- ♦ vede k soustředění na pracovní výkon a k schopnosti vytrvat při jeho plnění.

5.1.2 Psaní

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor **Psaní** rozvíjí grafické dovednosti žáků, jejich jemnou motoriku a grafomotoriku, a tím zároveň stimuluje jejich myšlení. Získávání grafických dovedností, postupné zvyšování kvality a rychlosti písma a praktické využívání získaných dovedností dává žákům možnost jednoduché písemné komunikace.

Předmět má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují dále získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Výuka probíhá ve kmenové třídě. Žáci jsou děleni do skupin. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Žáci, kteří nastupují do školy, se již dokážou česky dorozumět. Snažíme se proto tuto jejich dovednost dále rozvíjet, obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Hlavním cílem je jít cestou rozvoje jasně, přehledně a srozumitelně vyjadřování, vést žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti. Literární učivo se zde již stává nástrojem tvořivé interpretace.

Cíl

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení myšlení
- srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou
- osvojení techniky psaní
- zvládnutí opisu jednoduchého textu, psaní krátkých slov i podle diktátu

- praktickému využití získané dovednosti psaní

Časová dotace: 1. stupeň: 1. roč. 2PČD, 2. roč. 2PČD, 3. roč. 2PČD, 4. roč. 2PČD, 5. roč. 1PČD, 6. roč. 1PČD

2. stupeň: 7. roč. 2PČD, 8. roč. 2PČD, 9. roč. 2PČD, 10. roč. 1PČD

Zařazené klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák:

- ◆ rozvíjí dovednosti potřebné k osvojování učiva
- ◆ používá osvojené dovednosti z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- ◆ seznámí se s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem.

Kompetence komunikativní

Žák:

- ◆ správně formuluje obsah sdělení v rámci probíraných žánrů
- ◆ rozšiřuje slovní zásobu.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- ◆ umí požádat o pomoc

Kompetence občanské

Žák:

- ◆ seznámí se s naším slovesným dědictvím
- ◆ alespoň částečně porozumí jeho významu

Kompetence pracovní

Žák:

- ◆ umí dodržovat hygienická pravidla psaní
- ◆ umí si připravit a udržet svůj učební prostor.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v kmenové třídě, ve školní a městské knihovně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- ◆ vede žáky k ovládnutí psaní, k praktickému využití ve vzdělávání,
- ◆ používá vhodné učebnice, učební materiály a učební pomůcky a nabízí cestu k poznávání,
- ◆ vede žáka k používání znaků, symbolů ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ◆ vede žáka k tomu, aby dokázal popsat problém a svěřit se s ním, při řešení složitějších problémů, žák požádá o radu a řídí se jí,
- ◆ vede k překonávání problémů přiměřeně ke možnostem žáka,
- ◆ vede žáka k řešení známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ◆ přednáší sdělení, jemuž žák rozumí a reaguje na ně podle svých možností, dokáže

- vyjadřovat své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem,
- ◆ vede žáka, aby chápal jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály,
- ◆ vede žáka ke zvládnutí jednoduché formy písemné komunikace,
- ◆ poskytuje podnětné aktivity, aby žák využíval pro komunikaci též běžné informační a komunikační prostředky.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ◆ vede žáka k navazování a udržování vztahů s vrstevníky, respektu k druhým lidem,
- ◆ vede žáka k uplatňování základních návyků společenského chování, k utváření představy o vztazích mezi lidmi.

Kompetence občanské

Učitel:

- ◆ vede žáka ke zvládnutí běžné komunikace a k dodržování základních společenských norem a pravidel soužití,
- ◆ vede žáka k osvojení návyků a dovedností k zapojení do společnosti.

Kompetence pracovní

Učitel:

- ◆ podporuje žáka při využívání získané znalosti a zkušenosti a vytváření si představy o možnostech budoucího uplatnění,
- ◆ vede žáka k přijímání posouzení výsledků své práce.

5.1.3 Řečová výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor **Řečová výchova** se zaměřuje na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené podobě, na správné a srozumitelné vyjadřování a rozvíjí komunikační dovednosti žáků, které jsou předpokladem funkčního dorozumívání s okolím, úspěšné sociální integrace a jejich dalšího vzdělávání.

Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem je nezbytné rozvíjení a budování řeči přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků.

Předmět má též mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Výuka probíhá obvykle ve kmenové třídě. Žáci jsou děleni do skupin. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Žáci, kteří nastupují do školy, se již dokážou česky dorozumět. Snažíme se proto tuto jejich dovednost dále rozvíjet, obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Hlavním cílem je jít cestou rozvoje jasně, přehledně a srozumitelně vyjadřování, vést žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti. Literární učivo se zde již stává nástrojem tvořivé interpretace.

Cíl

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností a myšlení,
- srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou a kultivovanému projevu v běž. situacích

- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů,
- získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu,
- zvládání orientace v jednoduchých textech různého zaměření,
- získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat snadný krátký text.

Časová dotace: 1. stupeň: 1. roč. 2PČD, 2. roč. 2PČD, 3. roč. 2PČD, 4. roč. 2PČD, 5. roč. 2PČD, 6. roč. 2PČD

2. stupeň: 7. roč. 1PČD, 8. roč. 1PČD, 9. roč. 1PČD, 10. roč. 1PČD

Zařazené klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák:

- ◆ rozvíjí dovednosti potřebné k osvojování učiva
- ◆ používá osvojené dovednosti z jazykového vzdělávání v jiných oblastech

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- ◆ nalézá chyby v textu a odůvodní správné řešení

Kompetence komunikativní

Žák:

- ◆ formuluje obsah sdělení v rámci probíraných žánrů
- ◆ porozumí probíraným literárním textům
- ◆ rozšiřuje slovní zásobu, vytváří větné celky.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- ◆ umí požádat o pomoc

Kompetence občanské

Žák:

- ◆ seznámí se s naším slovesným dědictvím
- ◆ alespoň částečně porozumí jeho významu

Kompetence pracovní

Žák:

- ◆ umí dodržovat hygienická pravidla pro čtení a psaní
- ◆ umí si připravit a udržet svůj učební prostor.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v kmenové třídě, ve školní a městské knihovně.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- ◆ používá vhodné učebnice, učební materiály a učební pomůcky a nabízí cestu k poznávání,
- ◆ vede žáka k osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené podobě, na správné a srozumitelné vyjadřování a rozvíjí jeho komunikační dovednosti.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ◆ vede žáka k tomu, aby dokázal popsat problém a svěřit se s ním, při řešení problémů, žák požádá o radu a řídí se jí - překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem,
- ◆ vede žáka k řešení známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností,

- ◆ vede žáka k tomu, aby se nenechal odradit při řešení problémů nezdarem.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ◆ přednáší sdělení, jemuž žák rozumí a reaguje na ně podle svých možností, dokáže vyjadřovat své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem,
- ◆ vede žáka, aby chápal jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály,
- ◆ vede žáka ke komunikaci s druhými lidmi přiměřeně k jeho schopnostem,
- ◆ nabízí dostatečný prostor pro vyjadřování názorů a postojů,
- ◆ vede žáka k vhodné obhajobě svého postoje, názoru,
- ◆ vede k využívání běžné inf. a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ◆ vede žáka k navazování a udržování vztahů s vrstevníky, respektu k druhým lidem,
- ◆ vede k uplatňování základních návyků společenského chování.

Kompetence občanské

Učitel:

- ◆ vede žáka ke zvládnutí běžné komunikace a k dodržování základních společenských norem a pravidel soužití,
- ◆ vede žáka k tomu, aby se dokázal chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka dle pokynů kompetentních osob.

Kompetence pracovní

Učitel:

- ◆ podporuje žáka při využívání získané znalosti a zkušenosti a vytváření si představy o možnostech budoucího uplatnění,
- ◆ vede žáka k práci dle naučeného postupu, k plnění dle instrukcí zadaných jednoduchých úkolů.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Oblast: Jazyková komunikace	Obor: Čtení, Psaní, Řečová výchova S	Ročník:
Očekávané výstupy	Učivo	1.
<i>dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</i>	Dýchání, říkanky, hygienické návyky	
<i>číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik</i>	Vyvozování písmen a hlásek	
<i>dodržovat správné držení psacího náčiní</i>	Hygienické návyky	
<i>vyvodit písmena podle obrázků</i>	Vyvozování písmen	
<i>napsat hůlkovým písmem své jméno</i>	Jméno a příjmení	
<i>odpovídat na otázky slovem, větou</i>	Tvoření odpovědí	

Oblast: Jazyková komunikace	Obor: Čtení, Psaní, Řečová výchova S	Ročník: 1.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů</i>	Poslech čtených příběhů, koncentrační cvičení	

Oblast: Jazyková komunikace	Předmět: Čtení, Psaní, Řečová výchova S	Ročník: 2.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>tvořit věty podle obrázků</i>	Tvoření vět	
<i>zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním</i>	Hygienické návyky	
<i>psát velká hůlková písmena</i>	Tiskací písmena, rozvoj grafomotoriky	
<i>popsat jednoduché obrázky</i>	Tvoření slov	

Oblast: Jazyková komunikace	Předmět: Čtení, Psaní, Řečová výchova S	Ročník: 2.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>reprodukovat krátký text podle otázek</i>	Tvoření odpovědí	

Oblast: Jazyková komunikace	Obor: Čtení, Psaní, Řečová výchova S	Ročník: 3.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>orientovat se na stránce i řádku</i>	Orientace v textu	
<i>chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem</i>	Koncentrace pozornosti	
<i>odlišovat délku samohlásek</i>	Samohlásky	
<i>psát a spojovat písmena a tvořit slabiky</i>	Uvolňovací cvičení, pohybová koordinace	

Oblast: Jazyková komunikace	Obor: Čtení, Psaní, Řečová výchova S	Ročník: 3.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>reprodukovat jednoduché říkanky a básničky</i>	Poslech, reprodukce	

Oblast: Jazyková komunikace	Předmět:: Čtení, psaní a řečová výchova S	Ročník: 4.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>zvládat čtení probraných tiskopisacích písmen</i>	Dělení a skládání slov	
<i>psát písmena, která umí číst</i>	Hláška, písmeno, opis, přepis	
<i>umět reprodukovat krátký text ilustrací a návodných otázek</i>	Ilustrace, tvoření vět	
<i>reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy</i>	Reprodukce textu	
<i>vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku</i>	Tvoření slov a vět, práce s obrázky	

Oblast: Jazyková komunikace	Předmět:: Čtení, psaní a řečová výchova S	Ročník:
Očekávané výstupy	Učivo	4.
<i>opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova</i>	Opis, přepis slabik a slov	

Oblast: Jazyková komunikace	Obor: Čtení, psaní a řečová výchova S	Ročník:
Očekávané výstupy	Učivo	5.
<i>ovládat psaní hůlkového písma</i>	Tiskací písmo	
<i>číst s porozuměním jednoduché věty</i>	Koncentrace pozornosti	
<i>přednášet krátké říkanky a básničky</i>	Výslovnost slov, recitace	
<i>zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování</i>	Pozdrav, prosba, poděkování	

Oblast: Jazyková komunikace	Obor: Čtení, psaní a řečová výchova	S	Ročník: 5.
Očekávané výstupy	Učivo		
<i>opsat číslice</i>	Opis		
<i>popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek</i>	Popis osoby, předmětu		

Oblast: Jazyková komunikace	Obor: Čtení, psaní a řečová výchova	S	Ročník: 6.
Očekávané výstupy	Učivo		
<i>rozlišit stejně znějící slova různého významu</i>	Význam slov		
<i>orientovat se ve větě</i>	Orientace v textu		
<i>ovládat psaní hůlkového písma</i>	Tiskací písmo		

Oblast: Jazyková komunikace	Obor: Čtení, psaní a řečová výchova	S	Ročník: 6.
Očekávané výstupy	Učivo		
<i>psát písmena a slabiky podle diktátu</i>	Diktát		
<i>vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek</i>	Koncentrace pozornosti, tvoření slov a vět		
<i>domluvit se v běžných situacích</i>	Rozhovor, tvoření vět		
<i>dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká</i>	Dramatizace		
<i>Domluvit se v běžných situacích</i>			

Oblast: Jazyková komunikace	Obor: Čtení, Psaní, Řečová výchova S	Ročník: 7.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>číst všechna tiskací i psací písmena</i>	Poznávání písmen	
<i>orientovat se ve čteném textu</i>	Orientace v textu, čtení s porozuměním	
<i>dbát na čitelný písemný projev</i>	Psaní tiskacích písmen, rozvoj grafomotoriky, hygienické návyky	
<i>psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu</i>	Diktát písmen a slov	
<i>dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost</i>	Rozvoj slovní zásoby, správná výslovnost	
<i>používat věty se správnými gramatickými strukturami</i>	Tvoření vět, otázek a odpovědí	

Oblast: Jazyková komunikace	Obor: Čtení, Psaní, Řečová výchova	S	Ročník: 8.
Očekávané výstupy	Učivo		
<i>zvládat čtení krátkého jednoduchého textu</i>	Správné dýchání, výslovnost hlásek		
<i>zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text</i>	Tiché čtení, reprodukce textu		
<i>opsat slova a jednoduché věty</i>	Opis slov a textu		
<i>napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy</i>	Opis sdělení s porozuměním		
<i>dbát na kulturu mluveného projevu</i>	Základní techniky mluv. projevu - dýchání, výslovnost, intonace		
<i>komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace</i>	Základní komunikační pravidla		

Oblast: Jazyková komunikace	Obor: Čtení, psaní a řečová výchova S	Ročník: 9.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>přednášet říkanky a básničky</i>	Přednes, intonace, rytinizace	
<i>přepsat krátký jednoduchý text</i>	Přepis textu	
<i>podepsat se psacím písmem</i>	Jméno a příjmení	
<i>popsat děje, jevy a osoby na obrázcích</i>	Popis, práce s obrázky	
<i>vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity</i>	Tvorba vět, zachycení pocitu	

Oblast: Jazyková komunikace	Obor: Čtení, psaní a řečová výchova S	Ročník: 10.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků</i>	práce s textem – prohlubování čtenářských dovedností, tiché čtení s porozuměním; obrázkové knihy, noviny, časopisy, návody s obrázky k použití výrobků a k činnostem	
<i>napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru</i>	Přepis textu	
<i>psaní číslic i podle nápovědy</i>	psaní číslic	
<i>převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení</i>	rozšiřování slovní zásoby, základy techniky mluveného projevu – správné dýchání, výslovnost, intonace a rytmičtější	
<i>vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity</i>	Tvorba vět, zachycení pocitu	

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Matematika** a její aplikace je založena na praktických činnostech a dovednostech, které žáci nejčastěji využijí v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci se seznamují se základními matematickými pojmy, symboly, postupy a způsoby jejich užití. Učí se používat matematické pomůcky včetně kalkulačků. Matematika prolíná celým základním vzděláváním, učí je dovednostem a praktickým činnostem využitelným v praktickém životě. Důležitou součástí matematického vzdělávání je osvojení dovedností z geometrie. Žáci poznávají základní geometrické tvary a tělesa, učí se pečlivosti a přesnosti při měření. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na tematické okruhy:

- Řazení a třídění předmětů
- Čísla a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Základy geometrie

Oblast zahrnuje následující vzdělávací obory:

- Matematika

5.2.1 Matematika

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vyučovací předmět Matematika je rozdělen do čtyř tematických okruhů (Čísla a početní operace; Řazení a třídění předmětů; Závislosti, vztahy a práce s daty; Základy geometrie).

Tematický okruh Řazení a třídění předmětů se zařazuje na prvním stupni základního vzdělávání. Žáci se učí tvořit skupiny podle velikosti, řadit předměty podle určitých vlastností a společných jevů. Rozvíjí si prostorovou a směrovou orientaci, logické myšlení a paměť, učí se chápat a osvojovat si kvantitativní vztahy.

Tematický okruh Čísla a početní operace je zařazen na 1. stupni i na 2. stupni. Žáci se postupně seznamují s reálnými čísly, osvojují si rozklad čísel, vytváří si konkrétní představu o číslech, osvojují si postupy základních matematických operací. Jedná se především o sčítání, odčítání, násobení. Získané dovednosti jsou procvičovány a upevňovány při manipulaci s mincemi a bankovkami.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty se žáci učí třídění a seskupování dat podle určitých kritérií, jejich vzájemných souvislostí a závislostí. Osvojují si základy měření, seznamují se s časovými souvislostmi, určují čas, učí se základní jednotky délky, hmotnosti a obsahu.

V tematickém okruhu Základy geometrie žáci rozeznávají a pojmenovávají základní geometrické útvary, poznávají geometrická tělesa, která se vyskytují v jejich okolí. Učí se zacházet s geometrickými pomůckami.

Cíl

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojování a chápání matematických postupů, zvládnutí základních matematických dovedností,
- rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací,

- používání matematických symbolů,
- rozvíjení samostatnosti, vytrvalosti a koncentrace pozornosti,
- vytváření prostorové představivosti,
- uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (měření, porovnávání velikostí, manipulace s penězi),
- rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů,
- zdokonalování grafického projevu a základních.

Časová dotace: 1. stupeň: 1. roč. 2PČD, 2. roč. 2PČD, 3. roč. 2PČD, 4. roč. 2PČD, 5. roč. 2PČD, 6. roč. 2PČD

2. stupeň: 7. roč. 3PČD, 8. roč. 3PČD, 9. roč. 3PČD, 10. roč. 3PČD

Zařazené klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák:

- ◆ vyhledává a třídí informace, propojuje je a systematizuje.
- ◆ pozoruje a porovnává získané výsledky.
- ◆ prožívá úspěchy.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- ◆ vnímá problémové situace, učí se je rozpoznávat a chápat problémy s nimi spojené.
- ◆ využívá různých zdrojů informací, které mohou vést k řešení problému.
- ◆ ověřuje správnost řešení problému

Kompetence komunikativní

Žák:

- ◆ formuluje své myšlenky a názory na řešení problému.
- ◆ využívá širokých možností informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- ◆ ve dvojici a v menší pracovní skupině vyhledává informace a zpracovává výstupy.

Kompetence občanské

Žák:

- ◆ respektuje názory a postupy ostatních.

Kompetence pracovní

Žák:

- ◆ správně používá pomůcky.

Organizační vymezení vyučovacího oboru:

Výuka probíhá v kmenové třídě, na procházkách, v lese.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- ◆ zadává takové úkoly, které vedou žáka k vyhledávání a využívání informací v praktickém životě,
- ◆ vede žáka k ovládnutí základů počítání a využívání jich,

- ◆ používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky,
- ◆ učí používat termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života,
- ◆ uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ◆ vede žáka k překonávání problémů přiměřeně ke svým možnostem,
- ◆ vede žáka k řešení známé, opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností,
- ◆ žáka směřuje k vnímání problémových situací a k řešení pomocí naučených stereotypů, žák se nenechá odradit nezdarem.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ◆ vytváří a využívá příležitosti, při kterých žák respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce,
- ◆ žák se orientuje v prostředí, ve kterém žije.

Kompetence pracovní

Učitel:

- ◆ podporuje žáka při využívání získané znalosti a zkušenosti a vytváření si představy o možnostech budoucího uplatnění,
- ◆ vede žáka, aby využíval dovednosti k zvládnutí operací a postupů jednoduchých činností,
- ◆ umožňuje žákovi pracovat podle daného pracovního postupu, návodu, náčrtu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika	S	Ročník: 1.
Očekávané výstupy	Učivo		
<i>třídít předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu</i>	Barvy, tvary, velikost		
<i>číst, psát a používat číslíce v oboru do 5, numerace do 10</i>	Číslíce do 5, 10		

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika S	Ročník: 1.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5</i>	Sčít. a odčít. s názorem do 5	
<i>modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek</i>	Jednoduché úlohy z praxe	
<i>poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)</i>	Základní geom. tvary	

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika S	Ročník: 2.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>řadit předměty zleva doprava</i>	Strany levá, pravá	
<i>orientovat se v číselné řadě 1 až 10</i>	Řada do 10	

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika S	Ročník: 2.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>psát číslice 1–5 i podle diktátu</i>	Diktát čísel	
<i>uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi</i>	Kč, bankovky	
<i>rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech</i>	Zákl. geom. tvary	3., 5.

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika S	Ročník: 3.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký – úzký</i>	Orientace v pojmech	

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika	S	Ročník: 3.
Očekávané výstupy	Učivo		
<i>orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahore – dole</i>	Orientace v prostoru		
<i>znát matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat</i>	Zápis znamének		
<i>umět rozklad čísel v oboru do 5</i>	Čísla do 5		
<i>rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech</i>	Zákl. geom. tvary		
<i>doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10</i>	Čísla do 10		

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika S	Ročník: 3.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu</i>	Používání výrazů	

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika S	Ročník: 4.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků</i>	Porovnávání čísel a počtu prvků	
<i>třídít předměty podle pořadí ve skupinách</i>	Pořadí prvků	
<i>používat výrazy vpravo – vlevo</i>	Orientace v prostoru	

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika S	Ročník: 4.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100</i>	Čísla do 20, číselná osa	
<i>umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku</i>	Rozklad čísel do 20	
<i>kreslit křivé a přímé čáry</i>	Druhy čar	
<i>poznat rozdíl mezi čarou a přímkou</i>	Čára a přímka	

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor:: Matematika a její aplikace	Ročník: 4.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>rozlišovat pojmy rok, měsíc, den</i>	Časové údaje, kalendář	

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika	S	Ročník: 5.
Očekávané výstupy	Učivo		
<i>orientovat se v pojmech větší – menší, kratší – delší, širší – užší</i>	Orientace v pojmech		
<i>rozlišovat vlevo – vpravo, uprostřed</i>	Orientace v prostoru		
<i>změřit délku předmětu</i>	Práce s měřidly, jednotky délky		
<i>sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 dle diktátu</i>	Čísla do 20, využití pomůcek		
<i>určit čas s přesností na celé hodiny</i>	Časové údaje, hodiny		
<i>používat pravítko při rýsování přímek</i>	Přímka, rýsování s pravítkem		

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 5.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram</i>	Jednotky délky a hmotnosti, měřidla	
<i>umět použít kalkulátor</i>	Práce s kalkulačkou	
<i>číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100</i>	Čísla do 100	

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika	S	Ročník: 6.
Očekávané výstupy	Učivo		
<i>přiřazovat předměty podle číselné řady</i>	Orientace v číselné řadě		
<i>orientovat se na ploše</i>	Orientace na ploše		

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika S	Ročník: 6.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku</i>	Čísla do 100 bez přechodu 10, sčítání a odčít.	
<i>řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20</i>	Jednoduché slovní úlohy	
<i>doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20</i>	Posloupnosti a řady čísel	
<i>uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi</i>	Využití Kč, nakupování	
<i>používat pravítko při rýsování přímek</i>	Rýsování přímek a úseček, jednotky délky	

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika S	Ročník: 7.
Očekávané výstupy	Učivo	

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika S	Ročník: 7.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100</i>	Operace s čísly do 100, numer. do 1000	
<i>orientovat se na číselné ose</i>	Číselná osa	
<i>zvládat početní úkony s penězi</i>	Manipulace s KČ, nakupování	
<i>umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami</i>	Používání pravítka, tužky	

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika S	Ročník: 8.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky</i>	Násobky 2, 5, práce s tabulkou	

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika	S	Ročník: 8.
Očekávané výstupy	Učivo		
<i>orientovat se na číselné ose</i>	Číselná osa		
<i>orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny</i>	Určování času, práce s hodinami		
<i>rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit</i>	Přímka, úsečka		
<i>používat základní geometrické pojmy</i>	Přímka, úsečka, bod, rovina		

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika	S	Ročník: 9.
Očekávané výstupy	Učivo		
<i>sčítat a odčítat písemně dvojčíferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru</i>	Čísla do 100 s názorem		
<i>pracovat s kalkulátorem</i>	Práce s kalkulačkou		
<i>znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu</i>	Jednotky a jejich měřidla		
<i>znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary</i>	Základní rovinné útvary		
<i>měřit a porovnávat délku úsečky</i>	Délka úsečky		

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika S	Ročník: 10.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>sčítat a odčítat písemně dvojčíferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru</i>	Číslo do 100 s názorem	
<i>pracovat s kalkulátorem</i>	Práce s kalkulačkou	
<i>znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu</i>	Jednotky a jejich měřidla	
<i>znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary</i>	Základní rovinné útvary	
<i>měřit a porovnávat délku úsečky</i>	Délka úsečky	
<i>umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy</i>	Jednoduché slovní úlohy	

Oblast: Matematika a její aplikace	Obor: Matematika S	Ročník: 10.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>doplňovat údaje v jednoduché tabulce</i>	tabulky	

5.3 Informační a komunikační technologie

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zahrnuje základy práce s osobním počítačem a vybraným základním programovým vybavením, zejména textovým editorem, speciálními výukovými a vzdělávacími programy. Jako nadstandardní učivo je možno v této oblasti zařadit práci s webovým prohlížečem a s poštovním klientem.

Žáci si prostřednictvím práce s výukovými počítačovými programy osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni a získané dovednosti se pro ně stávají výhodou v praktickém životě tím, že jim usnadní způsob komunikace.

Oblast zahrnuje následující vzdělávací obor:

- Informatika

5.3.1 Informatika

Charakteristika vzdělávacího oboru

Informatika obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Hlavním cílem této oblasti je dosažení počítačové gramotnosti všemi žáky v průběhu povinného vzdělávání na základních školách. Žák získá elementární dovednosti v oboru výpočetní techniky, informatiky a komunikačních technologií.

Cíle

Cílem předmětu je seznámení žáků se základními pojmy informatiky a výpočetní techniky, rozvoj logického myšlení a uvažování, vyhledávání informací, rozvoj samostatného rozhodování. Žáci si osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni. Získané dovednosti se stávají pro žáky výhodou v praktickém životě i při pracovním uplatnění.

Vzdělávání vede k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání možností výpočetní techniky, osvojení znalostí a dovedností práce s počítačem,
 - vyhledávání a využívání potřebných informací,
 - získávání odpovědného přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu.
- Vyučovací předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět- viz tabulka výše.

V rámci předmětu Informatika se realizují tato průřezová témata: OSV, MDV.

Časová dotace: 1. stupeň: 5. roč. 1PČD, 6. roč. 1PČD

2. stupeň: 7. roč. 1PČD, 8. roč. 1PČD, 9. roč. 1PČD, 10. roč. 1PČD

Zařazené klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák:

- ◆ zpracovává a vyhodnocuje informace

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- ◆ nalézá řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žák:

- ◆ má zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků včetně komunikace živé
- ◆ umí v příslušných aktivitách dodržovat přiřazené role a pravidla pro komunikaci.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- ◆ přistupuje zodpovědně k řešení úkolů i k jiným každodenním aktivitám.

Kompetence pracovní

Žák:

- ◆ využívá výpočetní techniku, aplikační i výukový software ke zvýšení efektivnosti jeho učební činnosti a k racionálnější organizaci jeho práce.
- ◆ dodržuje zásady bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť.
- ◆ provádí základní údržbu hardwarového zařízení a šetrně zachází s výpočetní technikou.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v učebně informatiky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- ◆ zadává takové úkoly, které vedou žáka k vyhledávání a využívání informací v praktickém životě,
- ◆ vede k dodržování navyklého stereotypu učení, vede ke koncentraci na učení,
- ◆ vede žáka k ovládání elementárních způsobů práce s PC.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ◆ vede žáka k tomu, aby dokázal popsat problém a svěřit se s ním, při řešení složitějších problémů žák požádá o radu a řídí se jí,
- ◆ vede žáka k samostatnému překonávání problémů přiměřeně jeho schopnostem,
- ◆ vede žáka k řešení známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ◆ vytváří příležitosti pro využívání tištěné informace k rozvoji vlastních vědomostí, k pochopení běžně užívaných textů, záznamů a obrazových materiálů,
- ◆ umožňuje žákovi využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky,
- ◆ vede k využívání komunikačních dovedností žáka k vytváření jeho vztahů potřebných ke společenské integraci.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ◆ vede žáka k rozpoznání nevhodného a rizikového chování, seznamuje ho s možnými

důsledky.

Kompetence občanské

Učitel:

- ◆ vede žáka k povědomí o základních právech a povinnostech,
- ◆ vede k dodržování základních norem, pravidel.

Kompetence pracovní

Učitel:

- ◆ podporuje žáka při využívání získané znalosti a zkušenosti a vytváření si představy o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění,
- ◆ vede žáka k soustředění na pracovní výkon, jeho plnění,
- ◆ vede žáka k respektování pravidel práce v týmu, k uvědomění, že svou činností žák ovlivňuje kvalitu společné práce.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Oblast: Informační a komunikační technologie	Obor: Informační a komunikační technologie S	Ročník: 5.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práci s myší</i>	Základní obsluha počítače	
<i>zvládat psaní známých písmen na klávesnici</i>	Psaní písmen	

Oblast: Informační a komunikační technologie	Obor: Informační a komunikační technologie S	Ročník: 5.
Očekávané výstupy	Učivo	

Oblast: Informační a komunikační technologie	Obor: Informační a komunikační technologie S	Ročník: 5.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu</i>	Software počítače	
<i>dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou</i>	Monitor, klávesnice, myš základy obsluhy počítače	

Oblast: Informační a komunikační technologie	Obor: Informační a komunikační technologie S	Ročník: 6.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou</i>	Dodržovat hygienu a bezpečnost práce, prevence rizik	
<i>pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu</i>	Práce s internetem	

Oblast: Informační a komunikační technologie	Obor: Informační a komunikační technologie S	Ročník: 7.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace</i>	Psaní krátkých sdělení	
<i>zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS</i>	Hovory, SMS zprávy	

Oblast: Informační a komunikační technologie	Obor: Informační a komunikační technologie S	Ročník: 8.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS</i>	Základní obsluha mobilního telefonu	
<i>vyhledávat informace na internetu podle pokynů</i>	Práce s internetem	

Oblast: Informační a komunikační technologie	Obor: Informační a komunikační technologie S	Ročník: 9.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy</i>	Herní programy, hledání na internetu	
<i>dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou</i>	Pravidla zacházení a bezpečnost při práci	

Oblast: Informační a komunikační technologie	Obor: Informační a komunikační technologie S	Ročník: 10.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy</i>	Herní programy, hledání na internetu	
<i>dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou</i>	Pravidla zacházení a bezpečnost při práci	

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět rozvíjí vnímání žáků a základní poznatky o okolním světě, životě společnosti, o živé a neživé přírodě. Žáci se učí správně pojmenovávat předměty, jevy a situace na základě pozorování a vlastních praktických zkušeností. Nové znalosti a dovednosti se učí uplatňovat v běžném životě. Získané poznatky si postupně osvojují a rozšiřují.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět pomáhá žákům získat dovednosti, jak se co nejsamostatněji orientovat v okolním prostředí a jak si počínat při řešení různých životních situací.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do **tematických okruhů**, které se vzájemně doplňují:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Oblast zahrnuje následující vzdělávací obory

- Člověk a jeho svět

5.4.1 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávacího oboru

Viz. výše

Cíl

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vytváření a upevňování hygienických a sebeobslužných návyků,
- osvojování pravidel slušného chování a jednání, vytváření pozitivních mezilidských vztahů,
- poznávání svého nejbližšího okolí a formování citového vztahu k místu, kde žije,
- rozvoji myšlení a vyjadřování, k rozšiřování slovní zásoby při pojmenovávání věcí, jevů a dějů,
- chápání významu věcí a jejich vlastností, vzájemných vztahů a souvislostí,
- pojmenovávání předmětů, činností, nových poznatků a zkušeností z každodenního života,
- utváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě

Časová dotace: 1. stupeň: 1. roč. 1PČD, 2. roč. 1PČD, 3. roč. 2PČD, 4. roč. 3PČD, 5. roč. 4PČD, 6. roč. 5PČD

Zařazené klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák:

- ◆ pozná podstatu a prevenci zdraví i příčiny nemocí.
- ◆ třídí informace podle zadaných nebo zvolených kritérií.

Kompetence komunikativní

Žák:

- ◆ rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech.
- ◆ pojmenovává pozorované skutečnosti a zachycuje je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech.
- ◆ přirozeně se vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- ◆ učí se účelnému rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých.
- ◆ poznává a ovlivňuje svou jedinečnost.

učí se pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi, využívají různých informačních zdrojů.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- ◆ pracuje ve skupině.
- ◆ učí se respektovat názory druhých, přispívá k diskusi.

Kompetence občanské

Žák:

- ◆ utváří si ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům.
- ◆ hledá spolu s učitelem možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody.
- ◆ učí se respektovat pravidla.

Kompetence pracovní

Žák:

- ◆ učí se používat různé materiály, nástroje a vybavení.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v kmenové třídě, předmětových třídách, v učebně INF, ve školní knihovně, v okolí školy, formou exkurzí a vycházek.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- ◆ zadává takové úkoly, které vedou žáka k vyhledávání a využívání informací v praktickém životě,
- ◆ vede k používání učebnic, uč. materiálů, pomůcek,
- ◆ chválí žáka a tím ho motivuje k dalšímu učení, zájmu o získávání nových poznatků.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ◆ vede žáka k samostatnému řešení běžných životních situací, k překonávání problémů přiměřeně ke svým možnostem,
- ◆ vede žáka k tomu, aby se nenechal odradit neúspěchem.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ◆ vytváří příležitosti pro využívání tištěné informace k rozvoji vlastních vědomostí, k pochopení běžně užívaných textů, záznamů a obrazových materiálů,
- ◆ vytváří dostatečný prostor pro žákovo vyjádření názorů, postojů, vhodnou obhajobu jeho názoru.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ◆ vytváří a využívá příležitosti, při kterých žák respektuje pravidla práce v týmu a svými, pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce,
- ◆ utváří u žáka povědomí o základních právech a povinnostech.

Kompetence občanské

Učitel:

- ◆ vybízí žáky k ochraně svého zdraví,

- ◆ objasňuje význam zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí,
- ◆ využívá vzniklých krizových situací a situací ohrožujících život a zdraví,
- ◆ vede ke schopnosti chovat se dle pokynů kompetentních osob a uplatnit osvojené dovednosti

a postupy.

Kompetence pracovní

Učitel:

- ◆ podporuje žáka při využívání získaných znalostí a zkušeností.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Oblast: Člověk a jeho svět	Obor: Člověk a jeho svět	Ročník: 1.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>znát název své obce a adresu bydliště</i>	Bydliště, adresa	
<i>znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy</i>	Rodinní příslušníci, vztahy	
<i>znát jména spolužáků a svých učitelů</i>	Jména osob	
<i>zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)</i>	Orientace v čase	

Oblast: Člověk a jeho svět	Obor: Člověk a jeho svět S	Ročník: 1.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>poznat nejběžnější druhy domácích zvířat</i>	Domácí zvířata	
<i>dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu</i>	Základy sebeobsluhy a hygieny	
<i>dokázat upozornit na své zdravotní potíže</i>	Můj zdravotní vztah	

Oblast: Člověk a jeho svět	Obor: Člověk a jeho svět S	Ročník: 2.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí</i>	Orientace v místě školy a bydliště	
<i>poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (domov, třída, škola)</i>	Předměty z okolí	

Oblast: Člověk a jeho svět	Obor: Člověk a jeho svět	Ročník: 2.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat</i>	Pozdrav, požádání, poděkování	
<i>znát dny v týdnu</i>	Dny v týdnu	
<i>popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i>	Roční období	
<i>pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny</i>	Ovoce a zelenina	
<i>pojmenovat hlavní části lidského těla</i>	Části lidského těla	
<i>poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti</i>	Lidská povolání	

Oblast: Člověk a jeho svět	Obor: Člověk a jeho svět	Ročník: 3.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy</i>	BESIP pro chodce	
<i>vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi</i>	Co dělat při setkání s neznámými lidmi	
<i>znát rozvržení svých denních činností</i>	Režim dne	
<i>rozlišit roční období podle charakteristických znaků</i>	Roční období dle znaků	
<i>popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřku, vítr)</i>	Popis počasí	
<i>znát základní zásady pobytu v přírodě</i>	Jak se chováme v přírodě	

Oblast: Člověk a jeho svět	Obor: Člověk a jeho svět S	Ročník: 3.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání</i>	Hygiena a bezpečnost	

Oblast: Člověk a jeho svět	Obor: Člověk a jeho svět S	Ročník: 4.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>popsat cestu do školy podle otázek</i>	Cesta do školy	
<i>dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády</i>	Vhodné chování	
<i>pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti</i>	Pracovní činnosti	
<i>poznat, kolik je hodin (celé hodiny)</i>	Určování času, hodiny	

Oblast: Člověk a jeho svět	Obor: Člověk a jeho svět S	Ročník: 4.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra)</i>	Orientace v čase	
<i>poznat rozdíly mezi stromy a keři</i>	Vybrané druhy stromů a keřů	
<i>dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže</i>	Popsat své potíže	
<i>uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy</i>	Zásady hygieny, sebeobsluhy a zdravého životního stylu	

Oblast: Člověk a jeho svět	Obor: Člověk a jeho svět S	Ročník: 5.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště</i>	Orientace v okolí školy a bydliště	
<i>dodržovat zásady bezpečnosti při hrách</i>	Bezpečnost při hrách	

Oblast: Člověk a jeho svět	Obor: Člověk a jeho svět	S	Ročník: 5.
Očekávané výstupy	Učivo		
<i>projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků</i>	Tolerance k ostatním		
<i>reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i>	Reagovat na pokyny dospělých		
<i>znát roční období a měsíce</i>	Roční období a měsíce		
<i>poznat nejběžnější volně žijící zvířata</i>	Zvířata volně žijící		
<i>rozlišit listnaté a jehličnaté stromy</i>	Stromy listnaté a jehličnaté		
<i>vědět, na koho se obrátit o pomoc</i>	Jak řešit některé problémy		
<i>uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce</i>	BESIP pro chodce		

Oblast: Člověk a jeho svět	Obor: Člověk a jeho svět S	Ročník: 5.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých</i> <i>vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby</i>	Osobní bezpečí, chování v krizových situacích; nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy a jejich prevence; protiprávní jednání a jeho postih (krádež, šikana, zneužívání, týrání)	

Oblast: Člověk a jeho svět	Obor: Člověk a jeho svět S	Ročník: 6.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest</i>	Sdělování a popis dojmů	
<i>poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti</i>	Druhy lidské činnosti	
<i>vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi</i>	Jak se chovat v určitých situacích	
<i>porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků</i>	Porovnávání života dle obrázků	

Oblast: Člověk a jeho svět	Obor: Člověk a jeho svět S	Ročník: 6.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji</i>	Pověsti, T. Haenke	
<i>vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí</i>	Co škodí životnímu prostředí	
<i>zvládnout ošetření drobného poranění</i>	Ošetření drobných poranění	
<i>znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí</i>	Jak chráníme životní prostředí	
<i>reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i>	Reagujeme na pokyny dospělých	

5.5 Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost má významnou roli v přípravě žáků na občanský život. Svým obsahem navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Utváří a rozvíjí osobnost žáků po stránce mravní, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života a pomáhá jim orientovat se v mezilidských vztazích.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují sociální dovednosti a postoje důležité v občanském životě. Součástí vzdělávání je výchova k toleranci, respektování lidských

práv, k úctě a ochraně přírodního prostředí a kulturních hodnot.

Vzdělávací obor Člověk a společnost poskytuje žákům základní poznatky o vývoji lidstva, i vlastního národa, seznamuje je s nejvýznamnějšími osobnostmi a historickými událostmi, které ovlivnily život v minulosti a mají význam pro současnost.

Zaměřuje se na formování osobnosti žáků po stránce citové a volní a na rozvíjení kognitivních funkcí tak, aby jejich začleňování do společenských vztahů bylo co nejúspěšnější. Žáci získávají základní vědomosti o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a společnost zahrnuje **tematické okruhy**:

- Historie našeho národa
- Člověk ve společnosti
- Poznatky o společnosti
- Péče o občana

Oblast zahrnuje následující vzdělávací obory

- Člověk a společnost

5.5.1 Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávacího oboru

Viz. výše

Cíle:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání základních poznatků o minulosti a současnosti naší země,
- poznávání postupné změny způsobu života lidí,
- poznávání historických a kulturních památek v nejbližším okolí,
- zvládání přiměřeně náročných situací běžného života,
- osvojení základů společenského chování, soužití s ostatními lidmi a pozitivních mezilidských vztahů,
- vyjadřování vlastních myšlenek, postojů a potřeb, nacházení své role ve společnosti,
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům,
- rozvíjení respektu ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem lidí, skupin a různých společenstev,
- pochopení práv a povinností občanů, k rozpoznání protiprávního jednání a vědomí jeho důsledků.

Časová dotace: 2. stupeň: 7. roč. 2PČD, 8. roč. 2PČD, 9. roč. 2ČD, 10. roč. 2PČD

Zařazené klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák:

- ◆ pozná podstatu a prevenci zdraví i příčiny nemocí.
- ◆ třídí informace podle zadaných nebo zvolených kritérií.

Kompetence komunikativní

Žák:

- ◆ rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech.
- ◆ pojmenovává pozorované skutečnosti a zachycuje je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech.
- ◆ přirozeně se vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- ◆ učí se účelnému rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých.
- ◆ poznává a ovlivňuje svou jedinečnost.
- ◆ učí se pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi, využívají různých informačních zdrojů.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- ◆ pracuje ve skupině.
- ◆ učí se respektovat názory druhých, přispívá k diskusi.

Kompetence občanské

Žák:

- ◆ utváří si ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům.
- ◆ hledá spolu s učitelem možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody.
- ◆ učí se respektovat pravidla.

Kompetence pracovní

Žák:

- ◆ učí se používat různé materiály, nástroje a vybavení.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně D, ve školní a městské knihovně, formou exkurzí a vycházek.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- ◆ zadává takové úkoly, které vedou žáka k vyhledávání a využívání informací v praktickém životě,
- ◆ předkládá žákovi uč. materiály, pomůcky a vede ho k jejich využívání.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ◆ umožňuje žákovi, aby mohl popsat problém a svěřit se s ním, při řešení složitějších problémů, žák požádá o radu a řídí se jí,
- ◆ vede žáka k samostatnému řešení běžných životních situací a přiměřeně ke svým možnostem k překonávání životních překážek,
- ◆ důsledně vyžaduje, aby žák přijímal důsledky svých rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ◆ vytváří příležitosti pro využívání tištěné informace k rozvoji vlastních vědomostí, k pochopení běžně užívaných textů, záznamů a obrazových materiálů,
- ◆ klade otevřené otázky, kterými vede žáka k vyjádření svých názorů, postojů a ke schopnosti vhodnou formou obhájit svůj názor,
- ◆ umožňuje žákovi využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky.

Kompetence občanské

Učitel:

- ◆ vede žáka k dodržování základních společenských norem, pravidel soužití.

Kompetence pracovní

Učitel:

- ◆ podporuje žáka při využívání získané znalosti a zkušenosti a vytváření si představy o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Oblast: Člověk a společnost	Obor: Člověk a společnost S	Ročník: 7.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí</i>	Život v pravěku a dnes	
<i>respektovat pravidla společenského soužití</i>	Základní pravidla soužití	
<i>znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</i>	Kladný vztah k ostatním, pravidla chování	
<i>znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele</i>	Vlajka, hymna, znak, představitelé státu	

Oblast: Člověk a společnost	Obor: Člověk a společnost S	Ročník: 7.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu</i>	Pravidla komunikace s lidmi	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět:. Člověk a společnost S	Ročník: 8.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>mít základní poznatky z období počátku českého státu</i>	První státní útvary na našem území	
<i>mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků</i>	Rodina, vztahy, role	
<i>být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů</i>	Práva a povinnosti občanů	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět:: Člověk a společnost S	Ročník: 8.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany</i>	Sociální péče o potřebné	
<i>využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací</i>	Služby pomáhajících organizací	

Oblast: Člověk a společnost	Obor: Člověk a společnost S	Ročník: 9.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>vědět o významných osobnostech našich dějin</i>	Významné osobnosti dějin	
<i>uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování</i>	Pravidla chování a komunikace v různých situacích	
<i>uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání</i>	Práva a povinnosti občanů	

Oblast: Člověk a společnost	Obor: Člověk a společnost S	Ročník: 9.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy</i>	Zdravotní a sociální péče	
<i>mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí</i>	Chování v mimořádných situacích	

Oblast: Člověk a společnost	Obor: Člověk a společnost S	Ročník: 10.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu</i>	Mezilidské vztahy ve společnosti,	
<i>být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU</i>	Evropská integrace; postavení ČR v rámci EU	
<i>dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu</i>	Pravidla komunikace s lidmi	

Oblast: Člověk a společnost	Obor: Člověk a společnost	Ročník: 10.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</i>	Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin	
<i>mít představu o významných historických událostech v naší zemi</i>	Světové války, jejich důsledky; vznik samostatné ČR Vznik československého státu, první prezident T. G. Masaryk Vznik České republiky; vstup ČR do EU	

5.6 Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která přibližuje přírodovědné učivo na 1. stupni základního vzdělávání a kooperuje s ostatními vzdělávacími oblastmi. Dává žákům příležitost seznámit se s přírodou jako systémem, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci získávají základní poznatky o přírodních zákonitostech, které mohou uplatnit v praktickém životě. Seznamují se s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Žáci se učí využívat získané základní přírodovědné znalosti k ochraně přírody.

Vzdělávací obor Člověk a příroda zahrnuje základní fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné poznatky a dovednosti. Charakter výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět procesům probíhajícím v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi, poznávat přírodní podmínky nejen ve svém nejbližším okolí a na území ČR, ale i v Evropě. Vychází z osobních poznání žáků a jejich zkušeností.

Oblast zahrnuje následující vzdělávací obory

- Člověk a příroda

5.6.1 Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávacího oboru

Viz výše

Cíl

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení schopností vnímat přírodní zákonitosti a získané poznatky využít v praxi,
- seznámení s příčinami přírodních jevů,

- vnímání vztahů a souvislostí mezi činností lidí, životním prostředím a přírodou,
- podílení se svým chováním na ochraně životního prostředí,
- získávání praktických zkušeností s přírodními i umělými látkami a materiály,
- získání elementárního povědomí o existenci různých zemí, o planetě Zemi, o vesmíru,
- utváření a využívání dovedností v situacích ohrožujících životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí.

V rámci oblasti se realizují tato průřezová témata: OSV, EV, MDV.

Časová dotace: 2. stupeň: 7. roč. 3PČD, 8. roč. 3PČD, 9. roč. 3PČD, 10. roč. 3PČD

Zařazené klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák:

- ◆ užívá správné terminologie a symboliky.
- ◆ vyhledává informace.
- ◆ nalézá souvislosti mezi získanými poznatky.
- ◆ využívá poznatků v praxi.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- ◆ využívá vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů.
- ◆ pracuje s chybou jako s příležitostí jak ukázat cestu ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní

Žák:

- ◆ spolupracuje se spolužáky.
- ◆ zajímá se o náměty, názory a zkušenosti svých spolužáků.
- ◆ vytváří příležitosti pro komunikaci mezi spolužáky.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- ◆ naslouchá ostatním.
- ◆ bere ohled na druhé.
- ◆ dodržuje pravidla slušného chování.

Kompetence občanské

Žák:

- ◆ aktivně uplatňuje ochranu přírody a životního prostředí

Kompetence pracovní

Žák:

- ◆ užívá nástrojů a vybavení.
- ◆ dodržuje pracovní postupy.

Organizační vymezení vyučovacího oboru:

Výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně INF, PŘ, formou vycházek a exkurzí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- ◆ zadává takové úkoly, které vedou žáka k vyhledávání a využívání informací v praktickém životě,
- ◆ předkládá žákovi učební materiály, pomůcky a vede ho k jejich využívání.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ♦ vytváří příležitosti pro využívání informace k rozvoji vlastních vědomostí, k pochopení běžně užívaných textů, záznamů a obrazových materiálů.

Kompetence občanské

Učitel:

- ♦ vybízí žáky k ochraně svého zdraví, objasňuje význam zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí,
- ♦ využívá vzniklých krizových situací a situací ohrožujících život a zdraví člověka ke schopnosti chovat se dle pokynů kompetentních osob a uplatnit osvojené dovednosti a postupy.

Kompetence pracovní

Učitel:

- ♦ podporuje žáka při využívání získané znalosti a zkušenosti a vytváření si představy o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: S Člověk a příroda	Ročník: 7.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>rozpoznat jednotlivá skupenství</i>	Skupenství pevné, kapalné a plynné	
<i>být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období</i>	Planeta Země, důsledky jejích pohybů	
<i>rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné</i>	Vlastnosti látek	
<i>získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období</i>	Roční období	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět:: Člověk a příroda S	Ročník: 7.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku</i>	Péče o přírodu během ročních období	
<i>poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby</i>	Druhy hub	
<i>najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice</i>	Mapa, orientace na mapě podle barev; hranice kraje, republiky, sousední státy	
<i>orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny</i>	Orientace na mapě	

Oblast: Člověk a příroda	Obor: Člověk a příroda S	Ročník: 8.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu</i>	Klid a pohyb těles	

Oblast: Člověk a příroda	Obor: Člověk a příroda	S	Ročník: 8.
Očekávané výstupy	Učivo		
<i>vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka</i>	Vliv hluku na člověka		
<i>rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní</i>	Druhy a význam vody		
<i>vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování</i>	Hospodářské rostliny, pěstování, význam		
<i>znát vybrané zástupce rostlin a živočichů</i>	Druhy rostlin a živočichů		
<i>znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji</i>	Elektrické spotřebiče, dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji		
<i>být informován o zdrojích elektrického proudu</i>	Jednoduché stroje a jejich užití v praxi		
<i>rozpoznat zdroje světla</i>	Zdroje světla		

Oblast: Člověk a příroda	Obor: Člověk a příroda S	Ročník: 8.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy</i>	Bydliště a okolí, kraj	
<i>orientovat se na mapě města podle významných bodů</i>	Orientace na mapě	

Oblast: Člověk a příroda	Obor: Člověk a příroda S	Ročník: 9.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>rozeznat zdroje tepla</i>	Zdroje tepla	
<i>rozeznat zdroje zvuku</i>	Zdroje zvuku	
<i>vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin</i>	Vzduch, kyslík a jeho význam	

Oblast: Člověk a příroda	Obor: Člověk a příroda S	Ročník: 9.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta</i>	Znečišťování vody a vzduchu	
<i>znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub</i>	Význam lesa	
<i>znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích</i>	Části těla, životní funkce	
<i>vědět o přírodních zvláštnostech a kulturních zajímavostech svého regionu</i>	Zajímavosti regionu	
<i>vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí</i>	Doprava v regionu, ČR, do zahraničí	

Oblast: Člověk a příroda	Obor: Člověk a příroda S	Ročník: 9.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>vědět, které činnosti přírodním prostředí pomáhají a které ho poškozují</i>	Vztah k životnímu prostředí	

Oblast: Člověk a příroda	Obor: Člověk a příroda S	Ročník: 10.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat</i>	Označování a symboly nebezpečných látek, stavební pojiva, plasty, hořlaviny	
<i>získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách</i>	Léčiva a návykové látky	
<i>dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody</i>	Ochrana přírody a životního prostředí	

Oblast: Člověk a příroda	Obor: Člověk a příroda	Ročník: 10.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince</i>	Chráněná území	
<i>uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</i>	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	
<i>adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života</i>	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelní pohromy; chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom	

5.7 Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura provází žáky po celou dobu povinné školní docházky. Přispívá ke kultivaci osobnosti žáků tím, že dává prostor pro uplatnění jejich tvořivých schopností a zprostředkovává jim zážitky prostřednictvím vlastní tvorby a recepce. Naplňuje přirozenou potřebu projevit se. Ve výuce je možné přiblížit žákům hudební i výtvarné umění a působit tak na jejich estetické vnímání. Vzdělávací oblast má významný rehabilitační a relaxační charakter. Pomáhá k odreagování, ke koncentraci pozornosti, k překonávání únavy. Na žáky působí harmonizující prostředí, ve kterém se snižuje jejich vnitřní napětí, psychická nevyváženost a nesoustředěnost, často i agresivita. Žáci s mentálním postižením mají předpoklady k osvojení hudebních a výtvarných dovedností a mohou v této oblasti dosahovat velice dobrých výsledků.

Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti napomáhá k rozvíjení smyslového vnímání, vlastní tvořivosti a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu. Vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci, toleranci a napomáhá utváření postojů a hodnot.

Vzdělávací oblast se realizuje ve **vzdělávacích oborech Hudební výchova a Výtvarná výchova**.

Ve vzdělávacím oboru **Výtvarná výchova** dochází k poznávání prostředků výtvarného

jazyka a k všestrannému prohlubování senzibility žáka. Prostřednictvím tvůrčích činností zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci se rozvíjí smyslové vnímání, estetické cítění, tvořivost, schopnost vyjadřovat emoce, představy, pocity a zkušenosti. Výtvarná výchova pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci a zlepšovat jemnou motoriku.

Oblast zahrnuje následující vzdělávací obory:

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

Cíl

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání a rozvíjení tvořivých schopností a dovedností,
- rozvíjení pozitivního vztahu k umění a jeho vnímání,
- rozvíjení estetického cítění a vnímání prostředí,
- ke kultivovanému vystupování a získávání sebedůvěry,
- poznání, že kultura a umění obohacují život člověka,
- poznávání národní kultury, její duchovní hodnoty a k vědomí, že je třeba ji chránit,
- seznámení se s kulturou jiných národů a etnik.

5.7.1 Hudební výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vyučovací obor Hudební výchova vznikl vyčleněním ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vyučovací obor Hudební výchova vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít a poskytuje vhled do hudební kultury. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních dovedností – sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, poslechových a pohybových. Má významný rehabilitační a relaxační charakter. Snižuje vnitřní napětí žáků, psychickou nevyváženost, nesoustředěnost a agresivitu. Veřejná vystoupení podporují růst jejich sebevědomí a přispívají k odolnosti vůči stresu a trémě. Hlavním cílem je vytvářet u žáků kladný vztah k hudbě, nechat je emocionálně prožít hudbu, podporovat je v jejich vlastních hudebních činnostech. Vtáhnout je do světa hudby formou rytmických, pěveckých, intonačních cvičení, instrumentálních her a tvořivých, poslechových a pohybových činností.

V rámci oboru Hudební výchova se realizují tato průřezová témata: OSV, MKV, MDV.

Cíl

Vzdělávací obor **Hudební výchova** vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních a pohybových dovedností. Rytmická cvičení pozitivně ovlivňují i rozvoj řeči žáků.

Časová dotace: 1. stupeň: 1. roč. 1PČD, 2. roč. 1PČD, 3. roč. 1PČD, 4. roč. 1PČD, 5. roč. 1PČD, 6. roč. 1PČD

2. stupeň: 7. roč. 1PČD, 8. roč. 1PČD, 9. roč. 1PČD, 10. roč. 1PČD

Zařazené klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák:

- ◆ pohlíží na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa.
- ◆ aktivně si osvojuje různé hudební techniky

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- ◆ využívá možnosti volby vhodných hudebních vyjadřovacích prostředků.

Kompetence komunikativní

Žák:

- ◆ přistupuje k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- ◆ využívá prostoru pro osobité hudební projevy.

Kompetence občanské

Žák:

- ◆ navštěvuje hudební koncerty.
- ◆ utužuje zájem o kulturní dění

Organizační vymezení vyučovacího oboru:

Výuka, probíhá v kmenových třídách, v hudební třídě, v tělocvičně, formou veřejných vystoupení, návštěv kulturních akcí – koncertů, setkání.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- ◆ umožňuje žákovi poznávat vlastní pokroky,
- ◆ chválí žáka, pochvalu používá jako motivační prostředek k dalšímu učení, vede žáka k zájmu o získávání nových poznatků.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ◆ vytváří a využívá příležitosti, při kterých žák respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ◆ vede žáka k překonávání problémům přiměřeně ke svým možnostem,
- ◆ vede žáka, aby věděl, na koho se obrátit o pomoc, žák se nenechá odradit nezdarem.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ◆ vede žáka k vyjadřování pocitů, prožitků, nálad vhodným způsobem.

Kompetence pracovní

Učitel:

- ◆ vede žáka k přijímání posouzení výsledků jeho práce.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Oblast: Umění a kultura	Obor: Hudební výchova S	Ročník: 1.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem</i>	Zpěv písní, rytmizace	
<i>užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem</i>	Hudební nástroje	

Oblast: Umění a kultura	Obor: Hudební výchova S	Ročník: 2.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehu-dební i hudební zvuky</i>	Zvuky, hlasy, tóny, hra na tělo	
<i>soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby</i>	Poslechové skladby a písně	

Oblast: Umění a kultura	Obor: Hudební výchova S	Ročník: 3.
Očekávané výstupy	Učivo	

Oblast: Umění a kultura	Obor: Hudební výchova S	Ročník: 3.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat</i>	Správné dýchání a výslovnost, rytmizace	
<i>reagovat pohybem na hudbu</i>	Pohyb s hudbou, pochod, pohybové hry	

Oblast: Umění a kultura	Obor: Hudební výchova S	Ročník: 4.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem</i>	Zpěv písní	
<i>rozlišit hudební a nehu-dební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké – dlouhé, vyšší – nižší</i>	Zvuky, tóny, hlasy	

Oblast: Umění a kultura	Obor: Hudební výchova S	Ročník: 4.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytmicizaci říkadel</i>	Rytmizace, říkanky, cvičení, dýchání	

Oblast: Umění a kultura	Obor: Hudební výchova S	Ročník: 5.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>soustředit se na poslech jednoduchých skladeb</i>	Poslech skladeb	
<i>poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách</i>	Hudební nástroje, využití	
<i>propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry</i>	Jednoduché taneční prvky, pohyb s hudbou	

Oblast: Umění a kultura	Předmět:: Hudební výchova S	Ročník: 6.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>rozlišit hudební a nehupební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké – dlouhé, vyšší – nižší</i>	Zvuky, tóny, hlasy	
<i>soustředit se na poslech jednoduchých skladeb</i>	Známí hudební skladatelé	

Oblast: Umění a kultura	Obor: Hudební výchova S	Ročník: 7.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu</i>	Seznámení s hudebními pojmy, nota, notová osnova, hudební klíč správné dýchání	
<i>doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje</i>	Hra na tělo, nástroje Orffova instrumentáře	

Oblast: Umění a kultura	Obor: Hudební výchova S	Ročník: 8.
Očekávané výstupy	Učivo	

Oblast: Umění a kultura	Obor: Hudební výchova S	Ročník: 8.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu</i>	Rytmická cvičení a rytmizace říkadel	
<i>doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje</i>	Hudební doprovody	

Oblast: Umění a kultura	Obor: Hudební výchova S	Ročník: 9.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně</i>	Interpretace lidových písní	
<i>soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů</i>	Seznámení s významnými hudebními skladateli, ukázky různých žánrů	

Oblast: Umění a kultura	Obor: Hudební výchova S	Ročník: 10.
Očekávané výstupy	Učivo	

Oblast: Umění a kultura	Obor: Hudební výchova S	Ročník: 10.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>zvládnout základní kroky jednoduchého tance</i>	Improvizovaný pohyb podle hudby hudebně pohybové hry základní taneční kroky jednoduchých tanců relaxační techniky, muzikoterapie	
<i>interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně</i>	Interpretace lidových písní	
<i>soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů</i>	Seznámení s významnými hudebními skladateli, ukázky různých žánrů	

5.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vyučovací obor Výtvarná výchova vznikl vyčleněním ze vzdělávacího oboru Umění a kultura. Dochází zde k poznávání prostředků výtvarného jazyka. Prostřednictvím tvůrčích činností zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci se rozvíjí smyslové vnímání, schopnost vyjadřovat a prezentovat emoce, představy a pocity. Dále pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci, zlepšovat jemnou motoriku a získávat tak všestranné dovednosti. Napomáhá k rozvíjení tvořivosti a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu. Vytváří příležitost pro vzájemnou spolupráci a toleranci. Má významný rehabilitační a relaxační charakter. Snižuje vnitřní napětí žáků, psychickou nevyváženost, nesoustředěnost a agresivitu. Veřejná vystoupení podporují růst jejich sebevědomí a přispívají k odolnosti vůči stresu a trémě. Ve výtvarné výchově si klademe za cíl rozvíjet smyslové vnímání, schopnost vyjadřovat se a prezentovat představy, pocity, emoce, zkušenosti a myšlenky prostřednictvím tvůrčích činností. Zároveň tak rozvíjet a kultivovat vystupování žáka, vést ho k sebedůvěře, k poznání národní kultury, k akceptaci jiných kultur apod.

V rámci oboru Výtvarná výchova se realizují tato průřezová témata: OSV, MKV, MDV.

Cíl

Ve vzdělávacím oboru **Výtvarná výchova** dochází k poznávání prostředků výtvarného jazyka a k všestrannému prohlubování senzibility žáka. Prostřednictvím tvůrčích činností zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci se rozvíjí smyslové vnímání, estetické cítění,

tvořivost, schopnost vyjadřovat emoce, představy, pocity a zkušenosti. Výtvarná výchova pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci a zlepšovat jemnou motoriku.

Časová dotace: 1. stupeň: 1. roč. 2PČD, 2. roč. 2PČD, 3. roč. 2PČD, 4. roč. 2PČD, 5. roč. 2PČD, 6. roč. 2PČD

2. stupeň: 7. roč. 1PČD, 8. roč. 1PČD, 9. roč. 1PČD, 10. roč. 1PČD

Zařazené klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák:

- ◆ aktivně si osvojuje výtvarné techniky.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- ◆ řešením problémů se při práci učí nalézat vhodné vyjadřovací prostředky.
- ◆ osvojuje si kritické posuzování uměleckých děl i vlastní tvorby.

Kompetence komunikativní

Žák:

- ◆ komunikuje výtvarnými prostředky.
- ◆ vede dialog o tvorbě i dojmech z díla.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- ◆ vytváří si potřebu komunikace na estetické úrovni a potřebu pohybovat se v prostředí s estetickými kvalitami.

Kompetence občanské

Žák:

- ◆ navštěvuje výtvarné výstavy.

Kompetence pracovní

Žák:

- ◆ postupně si na různých úrovních osvojuje výtvarné techniky a postupy.

Organizační vymezení vyučovacího oboru:

Výuka probíhá v kmenové třídě, v okolí školy, formou návštěv kulturních akcí – výstav, setkání, vlastních veřejných prezentací.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- ◆ umožňuje žákovi poznávat vlastní pokroky,
- ◆ chválí žáka, pochvalu používá jako motivační prostředek k dalšímu učení, vede žáka k zájmu o získávání nových poznatků.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ◆ vytváří a využívá příležitosti, při kterých žák respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ◆ vede žáka k překonávání problémů přiměřeně ke svým možnostem,
- ◆ vede žáka, aby věděl, na koho se obrátit o pomoc, žák se nenechá odradit nezdarem.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ◆ vede žáka k vyjadřování pocitů, prožitků, nálad vhodným způsobem.

Kompetence pracovní

Učitel:

- ◆ vede žáka k přijímání posouzení výsledků jeho práce.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Oblast: Umění a kultura	Obor: Výtvarná výchova S	Ročník: 1.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu</i>	Kresba, malba rozvoj grafomotoriky	.
<i>rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s pomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních</i>	Barvy, tvary, objekty	.

Oblast: Umění a kultura	Obor: Výtvarná výchova S	Ročník: 2.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu</i>	Tradiční a netradiční techniky a materiály	

Oblast: Umění a kultura	Obor: Výtvarná výchova S	Ročník: 2.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s pomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních</i>	Vnímání a hodnocení výsledků činnosti své i ostatních	

Oblast: Umění a kultura	Obor: Výtvarná výchova S	Ročník: 3.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s pomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních</i>	Porovnávání a hodnocení tvorby své i ostatních	
<i>uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech</i>	Vyjádření emocí, fantazie a nálady	

Oblast: Umění a kultura	Obor: Výtvarná výchova S	Ročník: 4.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i>	Kresba, malba, otiskování	
<i>rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty, a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě</i>	Využití linií, barev, tvarů	

Oblast: Umění a kultura	Obor: Výtvarná výchova S	Ročník: 5.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</i>	Využití zážitků, vjemů a fantazie	
<i>vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)</i>	Vnímání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních	

Oblast: Umění a kultura	Obor: Výtvarná výchova S	Ročník: 6.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</i>	Prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ	
<i>uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i>	Tradiční a netradiční techniky	.

Oblast: Umění a kultura	Obor: Výtvarná výchova S	Ročník: 7.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby</i>	Kresba, malba, linie ve vlastní tvorbě, jejich prezentace	
<i>uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastností a vztahy</i>	Využití linií, barev a tvarů, objektů v ploše, vlastností a vztahů	

Oblast: Umění a kultura	Obor: Výtvarná výchova S	Ročník: 8.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby</i>	Výběr a třídění výsledků vlastních tvůrčích činností pro prezentaci	
<i>uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy</i>	Rozlišování, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností	

Oblast: Umění a kultura	Obor: Výtvarná výchova S	Ročník: 9.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ</i>	Využití zkušeností, představ, fantazie, zážitků	
<i>hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele</i>	Volba vhodných prostředků a postupů	

Oblast: Umění a kultura	Obor: Výtvarná výchova S	Ročník: 10.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ</i>	využití zkušeností, představ, fantazie, zážitků	
<i>hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele</i>	Volba vhodných prostředků a postupů	

5.8 Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Tato oblast si klade za hlavní cíl rozvoj pestré škály návyků a postojů vzhledem k důstojnému a zdravému životu. Žáci se zde snaží nalézat různá zdůvodnění příčin a neblahých důsledků, která plynou z nezdravého životního stylu. Zároveň jsou vedeni k odhalování souvislostí při vzniku nebezpečných zdravotních potíží plynoucích z přehnaného používání tzv. racionálních stravovacích metod (anorexie a bulimie). Žáci zde mají nalézt ucelený soubor vědomostí směřující k vytvoření osobního bezpečí a odpovědnost za sebe a své chování. Klíčovým pojmem této oblasti je „umírněnost“.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví tedy učí žáky základním poznatkům a dovednostem souvisejícím se zdravím, které by měli využívat v každodenním životě. Respektujeme celistvost osobnosti žáků, rovnoměrně rozvíjíme psychomotorické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti a zlepšujeme sociální adaptabilitu. Umožňujeme žákům rozvoj jejich fyzických a pohybových možností. K osvojení dovedností a poznatků je třeba využívat vhodné motivace a činnosti, kterými posilujeme zájem žáků. Vedeme je k pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence i problémů spojených s poškozením zdraví, v přiměřené míře k věku a rozumovým schopnostem. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej doplňují, rozšiřují a využívají. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Tím je zajištěno utváření dovedností a návyků pro uplatnění zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, zdravé výživy, pohybových aktivit apod. Obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví a Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta Zdravotní tělesná výchova.

Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede je ke zdravému způsobu života a k péči o své zdraví. Žáci si upevňují hygienické,

stravovací a pracovní návyky, rozvíjejí sociální a komunikační dovednosti, učí se odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích.

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** umožňuje žákům využívat vlastní pohybové možnosti. Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu, k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci. Směřuje k eliminování nedostatků v diferenciaci a koordinaci pohybů.

Pro pohybové vzdělávání žáků je důležité nejen rozvíjení pohybových schopností a osvojování pohybových dovedností, ale zároveň i korekce zdravotních oslabení v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Korektivní a speciální vyrovnávací cvičení jsou v hodinách tělesné výchovy preventivně zařazována a využívána u všech žáků nebo jsou využívána pro žáky se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Oblast zahrnuje následující vzdělávací obory:

- Tělesná výchova
- Výchova ke zdraví

Cíl

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví,
- poznávání a chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním,
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví,
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a k osvojování poznatků, jak jim předcházet,
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím,
- poznávání vlastních pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností,
- vnímání prožitků z pohybové činnosti.

5.8.1 Tělesná výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vyučovací obor tělesná výchova vznikl vyčleněním ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, umožňuje žákům aktivně využívat a ovlivňovat vlastní pohybové možnosti s ohledem na zdravotní a pohybová omezení. Ve shodě s věkem a pohybovými možnostmi vede žáky od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci. Rozvíjí pohybové nadání a zároveň koriguje případná zdravotní oslabení. Korektivní cvičení jsou preventivně zařazována do povinné tělesné výchovy všech žáků. Součástí výuky tělesné výchovy je odborný plavecký výcvik. Žáci ve shodě s věkem, zdravotním stavem, v souladu s pohybovými možnostmi a schopnostmi mají prostor a možnost pohybu od spontánního pojetí k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové realizaci.

Cíle:

Vzdělávání vede k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních

- činností podporujících zdraví,
- dodržování základních zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví,
 - poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností,
 - vnímání prožitků z pohybové činnosti, které vedou k aktivitě a pohybové seberealizaci a aktivnímu a pozitivnímu vztahu ke sportu
 - pochopení, že sport je jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů.
- V rámci předmětu Tělesná výchova se realizují tato průřezová témata: OSV

Časová dotace: 1. stupeň: 1. roč. 3PČD, 2. roč. 3PČD, 3. roč. 3PČD, 4. roč. 3PČD, 5. roč. 3PČD, 6. roč. 3PČD

2. stupeň: 7. roč. 3PČD, 8. roč. 3PČD, 9. roč. 3PČD, 10. roč. 5PČD

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v tělocvičně, na fotbalovém hřišti, umělé ploše a v okolí školy, v bazénu, na zimním stadionu, v lyžařském areálu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- umožňuje žákovi poznávat vlastní pokroky.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- umožňuje žákovi překonávat problémy přiměřeně jeho věku,
- vede ho k tomu, aby se nenechal odradit nezdarem,
- učí žáka tomu, aby věděl, na koho se s problémem obrátit o pomoc.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- umožňuje žákovi komunikovat s druhými lidmi přiměřeně jeho schopnostem,
- vede žáka k porozumění sdělení a k reakci na něj dle jeho možností.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří a využívá příležitosti, při kterých žák respektuje pravidla práce v týmu, vede k uvědomění si, že vlastními činnostmi ovlivňuje žák kvalitu společné činnosti,
- vede k rozpoznání rizikového a nevhodného chování, seznamuje s možnými důsledky,
- vede žáka k uvědomění si nebezpečí možného psych. i fyzického zneužívání,
- vede k sebevědomému vystupování žáka v neznámém prostředí.

Kompetence občanské

Učitel:

- vybízí žáky k ochraně svého zdraví, objasňuje význam zdravého životního stylu,
- vede žáka ke správnému chování v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka – dle pokynů kompetentních osob.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Tělesná výchova S	Ročník: 1.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>mít kladný postoj k pohybovým aktivitám</i>	Hry a soutěže, cvičení s náčiním	.
<i>zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost</i>	Rozcvička, správné dýchání	

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Tělesná výchova S	Ročník: 2.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>mít kladný postoj k pohybovým aktivitám</i>	Cvičení na nářadí, pohybové hry	
<i>reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti</i>	Rozcvička, nástup, základní pojmy	

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Tělesná výchova S	Ročník: 3.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů</i>	Pohybové hry s různým zaměřením, manipulace s míčem	
<i>dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách</i>	Dodržování hygieny a bezpečnosti	

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Tělesná výchova S	Ročník: 4.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla</i>	Držení těla, správné dýchání, cviky na výdrž	
<i>podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením</i>	Rozcvička, korektivní cviky	

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Tělesná výchova S	Ročník: 4.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností</i>	Cviky s náčiním a na nářadí	

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Tělesná výchova S	Ročník 5.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti</i>	Základní pojmy a pokyny	
<i>zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti</i>	Rozcvička, zahřátí a zklidnění po cvičení	
<i>využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích</i>	Upravená pravidla her a soutěží	

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Tělesná výchova S	Ročník: 5.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti</i>	Dodržování hygieny a bezpečnosti	

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Tělesná výchova S	Ročník: 6.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností</i>	Rozcvička, cviky na náradí a s náčiním	
<i>využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích</i>	Využívat jednoduchá pravidla a dovednosti při hrách a soutěžích	
<i>uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti</i>	Zdravotně vhodná a bezpečná činnost	

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Tělesná výchova S	Ročník: 7.
Očekávané výstupy	Učivo	

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Tělesná výchova S	Ročník: 7.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností</i>	Gymnastika, cvičení s náčiním běhy na dráze, v terénu	
<i>cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení</i>	Smluvené povely, signály, gesta, základy odborné terminologie,	
<i>zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i>	Hry, soutěže, rekreační činnosti	

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Tělesná výchova	Ročník: 8.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností</i>	Skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem, hod granátem	

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Tělesná výchova	Ročník: 8.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení</i>	Vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí	
<i>snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti</i>	Pohybové hry s různým zaměřením, pohybové hry s netradičními pomůckami	

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Tělesná výchova S	Ročník: 9.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>využívat základní kompenzační a relaxační techniky</i>	Prevence a korekce svalových dysbalancí cvičení ke správnému držení těla	
<i>uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu</i>	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	
<i>znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc</i>	1. pomoc	

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Tělesná výchova S	Ročník: 9.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách</i>	Pravidla osvojovaných pohybových činností, základní pravidla her sportovní hry s upravenými pravidly	

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Tělesná výchova S	Ročník: 10.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>využívat základní kompenzační a relaxační techniky</i>	Prevence a korekce svalových dysbalancí cvičení ke správnému držení těla	
<i>uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu</i>	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	
<i>dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách</i>	Pravidla osvojovaných pohybových činností, základní pravidla her sportovní hry s upravenými pravidly	
<i>sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony</i>	Historie a současnost sportu, významné sportovní soutěže	

5.8.2 Výchova ke zdraví

Charakteristika vzdělávacího oboru

Tento vzdělávací obor navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Poskytuje prostor pro seznámení se základními informacemi o člověku ve vztahu k jeho zdraví a prevenci před škodlivými vlivy. Vede žáky ke zdravému životnímu stylu, k upevnění hygienických, stravovacích, pracovních, zdravotních a jiných zdraví prospěšných návyků. Vštěpuje sociální dovednosti, rozvíjí komunikaci při odmítání škodlivých látek. Učí předcházet úrazům, čelit ohrožení v různých situacích.

Cíle:

Vzdělávání vede k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví,
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví,
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností,
- vnímání prožitků z pohybové činnosti, které vedou k aktivitě a pohybové seberealizaci a aktivnímu vztahu ke sportu,
- pochopení, že sport je jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů.

V rámci předmětu Tělesná výchova se realizují tato průřezová témata: OSV

Časová dotace: 2. stupeň: 9. roč. 1PČD, 10. roč. 1PČD

Zařazení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- ◆ rozvíjí pravidla soužití mezi vrstevníky, partnery.
- ◆ utváří dobré mezilidské vztahy.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- ◆ dokáže vyjádřit vlastní názor k problematice zdraví.

Kompetence komunikativní

Žák:

- ◆ diskutuje o svém názoru i o názorech druhých v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- ◆ dokáže požádat o pomoc druhé a dokáže pomoc poskytnout.

Kompetence občanské

Žák:

- ◆ projeví odpovědnost v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí a při mimořádných událostech.

Kompetence pracovní

Žák:

- ◆ dodržuje hygienická a společenská pravidla.

Organizační vymezení vyučovacího oboru:

Výuka probíhá v tělocvičně, na fotbalovém hřišti, umělé ploše a v okolí školy, v bazénu, na

zimním stadionu, v lyžařském areálu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- ◆ umožňuje žákovi poznávat vlastní pokroky.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ◆ umožňuje žákovi překonávat problémy přiměřeně jeho věku,
- ◆ vede ho k tomu, aby se nenechal odradit nezdarem,
- ◆ učí žáka tomu, aby věděl, na koho se s problémem obrátit o pomoc.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ◆ umožňuje žákovi komunikovat s druhými lidmi přiměřeně jeho schopnostem,
- ◆ vede žáka k porozumění sdělení a k reakci na něj dle jeho možností.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ◆ vytváří a využívá příležitosti, při kterých žák respektuje pravidla práce v týmu, vede k uvědomění si, že vlastními činnostmi ovlivňuje žák kvalitu společné činnosti,
- ◆ vede k rozpoznání rizikového a nevhodného chování, seznamuje s možnými důsledky,
- ◆ vede žáka k uvědomění si nebezpečí možného psych. i fyzického zneužívání,
- ◆ vede k sebevědomému vystupování žáka v neznámém prostředí.

Kompetence občanské

Učitel:

- ◆ vybízí žáky k ochraně svého zdraví, objasňuje význam zdravého životního styl.

Oblast:	Obor:	Ročník:
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	9.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny</i>	Vztahy mezi lidmi	
<i>respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže</i>	Základní zdravotní problémy	

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Výchova ke zdraví S	Ročník: 9.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy</i>	Správná výživa	
<i>uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy</i>	Nebezpečí alkoholu, drog, léků	
<i>použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci</i>	Důležitá telefonní čísla	

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Výchova ke zdraví S	Ročník: 10.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím</i>	Výživa a zdraví, zásady zdravého stravování; vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví	

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Výchova ke zdraví S	Ročník: 10.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí</i>	Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita; šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti	
<i>znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy</i>	Správná výživa	
<i>uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy</i>	Nebezpečí alkoholu, drog, léků	
<i>vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví</i>	Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek	
<i>uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc</i>	vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	

Oblast: Člověk a zdraví	Obor: Výchova ke zdraví	S	Ročník: 10.
Očekávané výstupy	Učivo		
<i>řídít se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech</i>	ochrana zdraví při různých činnostech, ochrana člověka za mimořádných událostí		
<i>použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci</i>	Důležitá telefonní čísla		

5.9 Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí ve vzdělávání žáků s mentálním postižením. Zahrnuje široké spektrum pracovních činností, které vedou žáky k získání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Cíleně se zaměřuje a systematicky ovlivňuje rozvíjení motorických schopností, manuálních dovedností a návyků žáků a tím přispívá k jejich co nejsamostatnějšímu zapojení do každodenního života a umožňuje jim přípravu na vykonávání jednoduchých pracovních činností. Žáci se učí pracovat samostatně i v týmu a vážit si práce své i druhých. Seznamují se s různými materiály, s funkcí a užíváním vhodných pomůcek a náradí. Vzdělávací oblast je realizována v průběhu celého základního vzdělávání od prvního do desátého ročníku. V 9. a 10. ročníku podle schopností žáků zařazujeme předprofesní přípravu dle místních podmínek, možností.

Obsah vzdělávací oblasti je rozdělen na **tematické okruhy**:

- Sebeobsluha
- Práce s drobným materiálem
- Práce montážní a demontážní
- Pěstelské práce
- Práce v domácnosti
- Práce s technickými materiály

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V rámci praktických cvičení se žáci seznamují s konkrétními jednoduchými pracovními činnostmi.

Způsob realizace jednotlivých tematických okruhů závisí na podmínkách, možnostech školy

a schopnostech žáků. Učivo celé vzdělávací oblasti je určeno všem žákům, tedy chlapcům i dívkám. V této oblasti žák pouze nevykonává mechanicky učitelem zadanou práci, ale je důsledně, opakovaně a trpělivě veden k plánovitosti a to ve výkonech, ale dále pak i v čase. Upevňuje se zde vědomí skupinové participace a kooperace při plnění zadaných úkolů, které nejsou formální, ale obsahují rozsáhlou množinu různorodých, pestrých a tvořivých aktivit. Je zde kladen velký důraz na to, aby žák mohl okusit, ohodnotit, vystavit produkty své práce a to především s ohledem na zhmotnění cílů jeho snažení. Cíleně je zaměřováno na rozvoj komunikačních, motorických a tvořivých schopností, které následně zmírňují motorické poruchy, zdokonalují kognitivní funkce, stimulují řeč a myšlení. Dále je žák veden k vědomí společné odpovědnosti, společného majetku a k pocitu osobní účasti na jeho správě. Nezapomíná se ani na důsledné používání pracovních ochranných pomůcek a dodržování hygienických návyků. Vše má vést k získání dílčích kompetencí, ke kladnému vztahu k práci a snazšímu rozhodování při výběru budoucího povolání.

Oblast zahrnuje následující vzdělávací obory:

- Člověk a svět práce

5.9.1 Člověk a svět práce

Cíl

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zvládnutí úkonů souvisejících se sebeobsluhou,
- rozvoji motoriky, získání základních manuálních zručností a vytváření pracovních dovedností a návyků,
- překonávání obtíží a dokončování pracovních úkolů,
- práci v kolektivu a odpovědnosti za své i společné výsledky práce,
- osvojení dovedností k praktickému užívání a zacházení s předměty denní potřeby, s vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a drobným nářadím,
- porozumění zadaným jednoduchým pracovním postupům,
- poznání pracovních činností, které napomáhají k využití volného času,
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci.

Časová dotace: 1. stupeň: 1. roč. 3PČD, 2. roč. 3PČD, 3. roč. 3PČD, 4. roč. 4PČD, 5. roč. 4PČD, 6. roč. 4PČD

2. stupeň: 7. roč. 5PČD, 8. roč. 6PČD, 9. roč. 5PČD, 10. roč. 6PČD

Zařazení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- ◆ pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- ◆ vnímá nejrozumnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- ◆ volí vhodné způsoby řešení

- ◆ ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných

Kompetence komunikativní

Žák:

- ◆ naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim
- ◆ využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- ◆ účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- ◆ podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- ◆ vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence pracovní

Žák:

- ◆ používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- ◆ přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v kmenových třídách, ve specializovaných učebnách, na pozemku školy, formou exkurzí a přednášek, soutěží, výstav a prezentací vlastních prací.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- ◆ umožňuje žákovi poznávat vlastní pokroky,
- ◆ zadává takové úkoly, které vedou žáka k vyhledávání a využívání informací v praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ◆ vede žáka k tomu, aby dokázal popsat problém a svěřit se s ním, při řešení složitějších problémů, žák požádá o radu a řídí se jí,
- ◆ žák se nenechá při řešení problémů odradit nezdarem.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ◆ vytváří a využívá příležitosti, při kterých žák respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce.

Kompetence občanské

Učitel:

- ◆ vybízí žáky k ochraně svého zdraví, objasňuje význam zdravého životního stylu a ochrany

životního prostředí,

- ◆ využívá vzniklých krizových situací a situací ohrožujících život a zdraví člověka ke schopnosti chovat se dle pokynů kompetentních osob a uplatnit osvojené dovednosti a postupy.

Kompetence pracovní

Učitel:

- ◆ podporuje žáka při využívání získané znalosti a zkušenosti a vytváření si představy o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění
- ◆ umožňuje žákovi pracovat podle daného pracovního postupu, návodu, náčrtu, orientovat se v jednoduché technické dokumentaci.

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Člověk a svět práce S	Ročník: 1.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti</i>	Hygienické návyky a sebeobsluha	
<i>třídít různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev</i>	Práce s drobným materiálem	
<i>zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</i>	Skládání, sestavování prvků	
<i>provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích</i>	Pozorování přírody, roční období	

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Člověk a svět práce S	Ročník: 1.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>upravit stůl pro jednoduché stolování</i>	Prostírání stolu	
<i>orientovat se v základním vybavení kuchyně</i>	Vybavení kuchyně	

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Člověk a svět práce S	Ročník: 2.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání</i>	Sebeobsluha, péče o své věci	
<i>zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami</i>	Využití jednoduchých materiálů a pomůcek	
<i>pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě</i>	Péče o rostliny	

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Člověk a svět práce S	Ročník: 2.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>chovat se vhodně při stolování</i>	Zásady stolování	
<i>zvládat drobné úklidové práce</i>	Péče o své místo	

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Člověk a svět práce S	Ročník: 3.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí</i>	Péče o své místo a jeho okolí	
<i>vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</i>	Využití různých materiálů	
<i>pracovat podle slovního návodu</i>	Skládky	

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Člověk a svět práce S	Ročník: 3.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>používat lehké zahradní náčiní</i>	Použití vhodného nářadí	
<i>připravit jednoduchý pokrm</i>	Příprava pokrmu	

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Člověk a svět práce S	Ročník: 4.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci</i>	Péče o sebe a své věci	
<i>pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů</i>	Práce dle předlohy, výrobky z drobných materiálů	
<i>provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</i>	Skládání, spojování, rozebírání	

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Člověk a svět práce S	Ročník: 4.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin</i>	Podmínky péče o rostliny	
<i>ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny</i>	Péče o rostliny	
<i>znát základní vybavení kuchyně</i>	Vybavení kuchyně	
<i>připravit jednoduché pohoštění</i>	Příprava pohoštění	

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Člověk a svět práce S	Ročník: 5.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi</i>	Péče o oděv a obuv	

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Člověk a svět práce S	Ročník: 5.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</i>	Volba vhodných pomůcek a náčiní	
<i>využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic</i>	Využití fantazie a prvků lidových tradic	
<i>udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce</i>	Zásady pořádku, hygieny a bezpečnosti při práci	
<i>volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</i>	Výběr vhodných pomůcek a nástrojů	
<i>uplatňovat zásady správné výživy</i>	Skladba jídelníčku, vhodné potraviny	

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Člověk a svět práce	Ročník: 5.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji</i>	Využití jednoduchých kuchyňských pomůcek	
<i>dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování</i>	Pravidla stolování, prostírání	

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Člověk a svět práce	S	Ročník: 6.
Očekávané výstupy	Učivo		
<i>dodržovat zásady účelného oblékání</i>	Vhodné oblečení		
<i>udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti</i>	Drobné úklidové práce, utírání prachu, mytí nádobí, mytí podlahy, vysávání prachu		
<i>udržovat pořádek na pracovním místě; dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce</i>	Zásady pořádku, hygieny a bezpečnosti při činnostech		
<i>pracovat podle slovního návodu, předlohy</i>	Využití návodu a předlohy		

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Člověk a svět práce	Ročník: 6.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>spojoval a rozpojoval různé jednoduché předměty</i>	Práce se stavebnicemi	
<i>vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách</i>	Základní znalosti o rostlinách	
<i>dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě</i>	Zásady bezpečnosti a hygieny na zahradě	

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Člověk a svět práce	Ročník: 6.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě</i>	Péče o své místo, třídu, byt	
<i>udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti</i>	Zásady čistoty, hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti	
<i>volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</i>	Pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Člověk a svět práce S	Ročník: 7.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>rozlišovat různé druhy materiálů</i>	Práce s různým materiálem	
<i>sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model</i>	Práce s návodem a plánkem	
<i>zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi</i>	Sestavování ze stavebnic	
<i>dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě</i>	Hygiena práce	
<i>volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</i>	Ošetřování rostlin	
<i>zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti</i>	Jednoduché činnosti v domácnosti	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět:: Člověk a svět práce S	Ročník: 7.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky</i>	Elektrické spotřebiče, funkce a užití	
<i>používat vhodné prostředky při práci v domácnosti</i>	Výběr vhodných pomůcek	

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Člověk a svět práce S	Ročník: 8.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech</i>	Využívání různých materiálů	
<i>provádět údržbu jednoduchých předmětů</i>	Údržba pomůcek	
<i>dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy</i>	Hygiena a bezpečnost při práci	

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Člověk a svět práce S	Ročník: 8.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě</i>	Ošetřování květin, využití	
<i>používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče</i>	Práce v kuchyni, obsluha spotřebičů	
<i>připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy</i>	Příprava jednoduchého pokrmu	

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Člověk a svět práce S	Ročník: 9.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu</i>	Vhodný postup k materiálu	
<i>vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky</i>	Výběr a použití pracovních nástrojů	

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Člověk a svět práce S	Ročník: 9.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech</i>	Jednoduché pracovní operace a postupy	
<i>znát hlavní zásady pěstování zeleniny</i>	Pěstování zeleniny	
<i>používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě</i>	Vhodné pomůcky při práci na zahradě	
<i>znát běžné druhy ovoce</i>	Druhy ovoce	
<i>dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu</i>	Zásady stolování	

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Člověk a svět práce S	Ročník: 10.
Očekávané výstupy	Učivo	

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Člověk a svět práce S	Ročník: 10.
Očekávané výstupy	Učivo	
<i>zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu</i>	Vhodný postup k materiálu	
<i>vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky</i>	Výběr a použití pracovních nástrojů	
<i>seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin</i>	Léčivé rostliny, koření, pěstování vybraných rostlin; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny jedovaté; alergie	
<i>dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím</i>	Základní dovednosti ručních prací	
<i>používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě</i>	Vhodné pomůcky při práci na zahradě	

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Člověk a svět práce	S	Ročník: 10.
Očekávané výstupy	Učivo		
<i>vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</i>	Chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty		
<i>dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu</i>	Zásady stolování		

5.10 Průřezová hodina/ Disponibilní časová dotace

Charakteristika

Oblast se zaměřuje na systematizaci různých činností ve škole, jejich přesahy i mimo školu a dále má zajistit vzájemná tvořivá propojení nespecifikovaného druhu. Průřezová hodina jako volitelný předmět propojuje průřezová témata a systematizuje různé činnosti, získané dovednosti a vědomosti žáků, jež jsou součástí mj. i ostatních vyučovacích předmětů. Je vyučován jako samostatný předmět na 1. stupni od 1. do 6. roč.

Cíl

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností vést k porozumění sobě samému a druhým, sebedůvěře, sebeúctě, samostatnosti, napomáhat k zvládnutí vlastního chování, k utváření dobrých mezilidských vztahů, rozvíjet dovednosti komunikace, dovednosti pro spolupráci, sociální dovednosti (konflikty), podporovat a přinášet vědomosti týkající se duševní hygieny, vést k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod, vést k pochopení a úctě k pravidlům, zákonům a fungování společnosti, rozvíjet empatii, vést k uvažování o problémech v souvislostech

V oblasti postojů a hodnot pomáhat k utváření pozitivního postoje k sobě samému i druhým, k prostředí, uvědomovat si hodnot spolupráce a pomoci, vést k akceptaci jinakosti (národnostní, kulturní, aj.), k uvědomování si mravních rozměrů, napomáhat primární prevenci sociálně patologických a rizikového chování, utvářet hodnoty, učit chápat spravedlnost, svobodu, solidaritu, toleranci, odpovědnost, motivovat k ohleduplnosti, k posuzování dění kolem sebe, vést k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu.

Časová dotace: 1. stupeň: 1. roč. 1DČD, 2. roč. 2DČD, 3. roč. 1DČD, 4. roč. 2DČD, 5. roč. 2DČD, 6. roč. 2DČD

2. stupeň: 7. roč. 2DČD, 8. roč. 2DČD, 9. roč. 3DČD, 10. roč. 4DČD

Organizační vymezení

Výuka probíhá v kmenových třídách, ve specializovaných učebnách, na pozemku školy, formou exkurzí a přednášek, soutěží, výstav a prezentací vlastních prací.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- ◆ zadává takové úkoly, které vedou žáka k vyhledávání a využívání informací v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ◆ vede žáka k samostatnému řešení běžných životních situací

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ◆ vytváří příležitosti pro využívání tištěné informace k rozvoji vlastních vědomostí, k pochopení běžně užívaných textů, záznamů a obrazových materiálů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ◆ vytváří a využívá příležitosti, při kterých žák respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce

Kompetence občanské

Učitel:

- ◆ vybízí žáky k ochraně svého zdraví, objasňuje význam zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí, využívá vzniklých krizových situací a situací ohrožujících život a zdraví člověka, ke schopnosti chovat se dle pokynů kompetentních osob a uplatnit osvojené dovednosti a postupy

Kompetence pracovní

Učitel:

- ◆ podporuje žáka při využívání získaných znalostí a zkušeností

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: ZV 1.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<u>Osobnostní a sociální výchova</u> Osobnostní rozvoj <i>Rozvoj schopností poznávání</i>	Zvládá vlastní chování v přírodě	Pozorování změn v přírodě

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: ZV 1.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<i>Sebepoznání a sebepojetí</i>	Porozumí sobě samému a druhým	Poznatky o rodině, kultuře
<i>Seberegulace a sebeorganizace</i>	Zvládá vlastní chování	Akce BESIP – dopravně bezpečnostní akce Ledové plochy v přírodě
<i>Psychohygiena</i>	Rozlišuje patologické jevy a škodlivé způsoby chování	Školní řád a bezpečí ve škole
<i>Kreativita</i>	Utváří si a rozvíjí základní dovednosti ke spolupráci	Let draka – obtékání tělesa vzduchem Zimní sporty – hry na sněhu Velikonoce – kultura historie naší obce, Vynášení zimy
Sociální rozvoj <i>Poznávání lidí</i>	Utváří si dobré mezilidské vztahy ve třídě i mimo ni	Návštěvy divadel, výchovných koncertů, muzeí, přednášek, škol v okolí
<i>Mezilidské vztahy</i>	Získává základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací	Den matek – připomínka svátku, vztahy v rodině Oslava dne dětí
<i>Komunikace</i>	Rozvíjí si základní dovednosti dobré komunikace	Školní řád a bezpečí ve škole
<i>Kooperace a kompetence</i>	Rozvíjí a utváří základní dovednosti pro spolupráci	Poznatky o rodině, kultuře Zimní sporty – hry na sněhu
Morální rozvoj <i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i>	Utváří si dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni	Sběr lesních plodů
<i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i>	Uvědomuje si mravních rozměry různých způsobů lidského chování	Významné osobnosti a výročí
<i>Výchova demokratického občana</i> <i>Občanská společnost a škola</i>	Chápe význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti	Školní řád a bezpečí ve škole

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: ZV 1.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> <i>Evropa a svět nás zajímají</i>	Utváří pozitivní postoj k tradičním evropským hodnotám	Mikuláš, Barbora, Vánoce – kultura a historie naší a společnosti
<i>Objevujeme Evropu a svět</i>	Poznává život a dílo významných Evropanů, utváří pozitivní postoj k jinakosti a kulturní rozmanitosti	Den učitelů – kultura a historie vlasti, J. A. Komenský
<u>Multikulturní výchova</u> <i>Kulturní difference</i>	Toleruje a respektuje odlišné sociokulturní skupiny	Advent Masopust – kultura a historie naší země
<i>Lidské vztahy</i>	Komunikuje ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, toleruje odlišné zájmy a názory i schopnosti druhých	Hry v přírodě, Hry starostů, Regionální soutěže v různých oborech
<i>Etnický původ</i>	Získává základní znalost o různých etnických a kulturních skupinách v české a evropské společnosti	Kulturní vystoupení souborů z různých etnik – folklorní festival
<u>Environmentální výchova</u> <i>Ekosystémy</i>	Uvědomuje si význam ochrany přírody a přírodních zdrojů, aktivně se podílí na pomoci živočichům	Sběr lesních plodů, hub
<i>Základní podmínky života</i>	Uvědomuje si podmínky života a možnosti jejich ohrožování	Pozorování změn v přírodě, rovnodennost, slunovrat, neobvyklé jevy
<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>	Chápe souvislosti mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědnosti ve vztazích k prostředí	Návštěva firmy Machač, Výstava skotu, lesní řemesla, Alej, Den Země
<i>Vztah člověka k prostředí</i>	Aktivně se podílí na řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí	Tonda obal, Zdravá pětka
<u>Mediální výchova</u> <i>Stavba mediálních sdělení</i>	Využívá potenciál medií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času	Porovnáváme dětské časopisy

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: ZV 1.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<i>Fungování a vliv medií ve společnosti</i>	Uvědomuje si hodnotu vlastního života a odpovědnosti za jeho naplnění	Sestavování denního režimu

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: ZV 2.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<u>Osobnostní a sociální výchova</u> Osobnostní rozvoj <i>Rozvoj schopností poznávání</i>	Zvládá vlastní chování v přírodě	Pozorování změn v přírodě
<i>Sebepoznání a sebepojetí</i>	Porozumí sobě samému a druhým	Poznatky o rodině, kultuře
<i>Seberegulace a sebeorganizace</i>	Zvládá vlastní chování	Akce BESIP – dopravně bezpečnostní akce Ledové plochy v přírodě
<i>Psychohygiena</i>	Rozlišuje patologické jevy a škodlivé způsoby chování	Školní řád a bezpečí ve škole
<i>Kreativita</i>	Zvládá základní dovednosti ke spolupráci	Let draka – obtékání tělesa vzduchem Zimní sporty – hry na sněhu Velikonoce – kultura historie naší obce, Vynášení zimy
Sociální rozvoj <i>Poznávání lidí</i>	Utváří si dobré mezilidské vztahy ve třídě i mimo ni	Návštěvy divadel, výchovných koncertů, muzeí, přednášek, škol v okolí
<i>Mezilidské vztahy</i>	Získává základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací	Den matek – připomínka svátku, vztahy v rodině Oslava dne dětí
<i>Komunikace</i>	Rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace	Školní řád a bezpečí ve škole

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: ZV 2.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<i>Kooperace a kompetence</i>	Rozvíjí a utváří základní dovednosti pro spolupráci	Poznatky o rodině, kultuře Zimní sporty – hry na sněhu
<u>Morální rozvoj</u> <i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i>	Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni	Sběr lesních plodů
<i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i>	Přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování	Významné osobnosti a výročí
<u>Výchova demokratického občana</u> <i>Občanská společnost a škola</i>	Chápe význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti	Školní řád a bezpečí ve škole
<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> <i>Evropa a svět nás zajímají</i>	Podporuje pozitivní postoj k tradičním evropským hodnotám	Mikuláš, Barbora, Vánoce – kultura a historie naší společnosti
<i>Objevujeme Evropu a svět</i>	Poznává život a dílo významných Evropanů, utváří pozitivní postoj k jinakosti a kulturní rozmanitosti	Den učitelů – kultura a historie vlasti, J. A. Komenský
<i>Jsmo Evropané</i>	Osvojuje si vzorec chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost	Významné osobnosti a výročí
<u>Multikulturní výchova</u> <i>Kulturní difference</i>	Toleruje a respektuje odlišné sociokulturní skupiny	Advent Masopust – kultura a historie naší země
<i>Lidské vztahy</i>	Komunikuje ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, toleruje odlišné zájmy a názory i schopnosti druhých	Hry v přírodě, Hry starostů, Regionální soutěže v různých oborech
<i>Etnický původ</i>	Získává základní znalost o různých etnických a kulturních skupinách v české a evropské společnosti	Kulturní vystoupení souborů z různých etnik – folklorní festival
<i>Multikulturalita</i>	Zná některé základní pojmy multikulturní terminologie	Divadlo, muzeum (Tadeáš Haenke), Host v lavici,

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: ZV 2.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<u>Environmentální výchova</u> <i>Ekosystémy</i>	Uvědomuje si význam ochrany přírody a přírodních zdrojů, aktivně se podílí na pomoci živočichům	Sběr lesních plodů, hub
<i>Základní podmínky života</i>	Uvědomuje si podmínky života a možnosti jejich ohrožování	Pozorování změn v přírodě, rovnodennost, slunovrat, neobvyklé jevy
<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>	Chápe souvislosti mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědnosti ve vztazích k prostředí	Návštěva firmy Machač, Výstava skotu, lesní řemesla, Alej, Den Země
<i>Vztah člověka k prostředí</i>	Aktivně se podílí na řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí	Tonda obal, Zdravá pětka
<u>Mediální výchova</u> <i>Stavba mediálních sdělení</i>	Využívá potenciál medií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času	Porovnáváme dětské časopisy

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: ZV 3.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<u>Osobnostní a sociální výchova</u> Osobnostní rozvoj <i>Rozvoj schopností poznávání</i>	Zvládá vlastní chování v přírodě	Pozorování změn v přírodě
<i>Sebepoznání a sebepojetí</i>	Porozumí sobě samému a druhým	Poznatky o rodině, kultuře
<i>Seberegulace a sebeorganizace</i>	Zvládá vlastní chování	Akce BESIP – dopravně bezpečnostní akce Ledové plochy v přírodě
<i>Psychohygiena</i>	Rozlišuje patologické jevy a škodlivé způsoby chování	Školní řád a bezpečí ve škole

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: ZV 3.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<i>Kreativita</i>	Opevňuje základní dovednosti ke spolupráci	Let draka – obtékání tělesa vzduchem Zimní sporty – hry na sněhu Velikonoce – kultura historie naší obce, Vynášení zimy
Sociální rozvoj <i>Poznávání lidí</i>	Utváří dobré mezilidské vztahy ve třídě i mimo ni	Návštěvy divadel, výchovných koncertů, muzeí, přednášek, škol v okolí
<i>Mezilidské vztahy</i>	Získává základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací	Den matek – připomínka svátku, vztahy v rodině Oslava dne dětí
<i>Komunikace</i>	Rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace	Školní řád a bezpečí ve škole
<i>Kooperace a kompetence</i>	Rozvíjí a utváří základní dovednosti pro spolupráci	Poznatky o rodině, kultuře Zimní sporty – hry na sněhu
Morální rozvoj <i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i>	Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni	Sběr lesních plodů
<i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i>	Přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování	Významné osobnosti a výročí
<u>Výchova demokratického občana</u> <i>Občanská společnost a škola</i>	Chápe význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti	Školní řád a bezpečí ve škole
<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> <i>Evropa a svět nás zajímají</i>	Podporuje pozitivní postoj k tradičním evropským hodnotám	Mikuláš, Barbora, Vánoce – kultura a historie naší a společnosti
<i>Objevujeme Evropu a svět</i>	Poznává život a dílo významných Evropanů, utváří pozitivní postoj k jinakosti a kulturní rozmanitosti	Den učitelů – kultura a historie vlasti, J. A. Komenský
<i>Jsme Evropané</i>	Osvojuje si vzorec chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost	Významné osobnosti a výročí

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: ZV 3.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<u>Multikulturní výchova</u> <i>Kulturní difference</i>	Toleruje a respektuje odlišné sociokulturní skupiny	Advent Masopust – kultura a historie naší země
<i>Lidské vztahy</i>	Komunikuje ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, toleruje odlišné zájmy a názory i schopnosti druhých	Hry v přírodě, Hry starostů, Regionální soutěže v různých oborech
<i>Etnický původ</i>	Získává základní znalost o různých etnických a kulturních skupinách v české a evropské společnosti	Kulturní vystoupení souborů z různých etnik – folklorní festival
<i>Multikulturalita</i>	Zná některé základní pojmy multikulturní terminologie	Divadlo, muzeum (Tadeáš Haenke), Host v lavici,
<u>Environmentální výchova</u> <i>Ekosystémy</i>	Uvědomuje si význam ochrany přírody a přírodních zdrojů, aktivně se podílí na pomoci živočichům	Sběr lesních plodů, hub
<i>Základní podmínky života</i>	Uvědomuje si podmínky života a možnosti jejich ohrožování	Pozorování změn v přírodě, rovnodennost, slunovrat, neobvyklé jevy
<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>	Chápe souvislosti mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědnosti ve vztazích k prostředí	Návštěva firmy Machač, Výstava skotu, lesní řemesla, Alej, Den Země
<i>Vztah člověka k prostředí</i>	Aktivně se podílí na řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí	Tonda obal, Zdravá pětka
<u>Mediální výchova</u> <u>Receptivní činnosti</u> <i>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i>	Rozvíjí schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu k nim	Předávání státních vyznamenání, volby, státní svátky, sledování důležitých událostí v TV

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: ZV 3.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<i>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i>	Uvědomuje si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace	Diskuse ke školnímu časopisu
<i>Stavba mediálních sdělení</i>	Využívá potenciál medií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času	Porovnáváme dětské časopisy
<i>Vnímání autora mediálních sdělení</i>	Získává představu o roli medií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec	Návštěva knihovny, sledování zpráv na internetu
<i>Fungování a vliv medií ve společnosti</i>	Uvědomuje si hodnotu vlastního života a odpovědnosti za jeho naplnění	Sestavování denního režimu

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: ZV 4.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<u>Osobnostní a sociální výchova</u> Osobnostní rozvoj <i>Rozvoj schopností poznávání</i>	Zvládá chování v přírodě	Pozorování změn v přírodě
<i>Sebepoznání a sebepojetí</i>	Rozumí sobě samému a druhým	Poznatky o rodině, kultuře
<i>Seberegulace a sebeorganizace</i>	Zvládá vlastní chování	Akce BESIP – dopravně bezpečnostní akce Ledové plochy v přírodě
<i>Psychohygiena</i>	Napomáhá k primární prevenci patologických jevů a škodlivých způsobů chování	Školní řád a bezpečí ve škole

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: ZV 4.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<i>Kreativita</i>	Utváří a rozvíjí základní dovednosti ke spolupráci	Let draka – obtékání tělesa vzduchem Zimní sporty – hry na sněhu Velikonoce – kultura historie naší obce, Vynášení zimy
Sociální rozvoj <i>Poznávání lidí</i>	Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni	Návštěvy divadel, výchovných koncertů, muzeí, přednášek, škol v okolí
<i>Mezilidské vztahy</i>	Získává základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací	Den matek – připomínka svátku, vztahy v rodině Oslava dne dětí
<i>Komunikace</i>	Rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace	Školní řád a bezpečí ve škole
<i>Kooperace a kompetence</i>	Rozvíjí a utváří základní dovednosti pro spolupráci	Poznatky o rodině, kultuře Zimní sporty – hry na sněhu
Morální rozvoj <i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i>	Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni	Sběr lesních plodů
<i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i>	Přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování	Významné osobnosti a výročí
<u>Výchova demokratického občana</u> <i>Občanská společnost a škola</i>	Chápe význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti	Školní řád a bezpečí ve škole
<i>Občan, občanská společnost a stát</i>	Chápe základní principy a hodnoty demokratického politického systému	Vznik ČR
<i>Formy participace občanů v politickém životě</i>	Chápe význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti	Volby
<i>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i>	Chápe principy demokracie	17. listopad, vznik ČR

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: ZV 4.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> <i>Evropa a svět nás zajímají</i>	Podporuje pozitivní postoj k tradičním evropským hodnotám	Mikuláš, Barbora, Vánoce – kultura a historie naší a společnosti
<i>Objevujeme Evropu a svět</i>	Poznává život a dílo významných Evropanů, utváří pozitivní postoj k jinakosti a kulturní rozmanitosti	Den učitelů – kultura a historie vlasti, J. A. Komenský
<i>Jsmo Evropané</i>	Osvojuje si vzorec chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost	Významné osobnosti a výročí
<u>Multikulturní výchova</u> Kulturní difference	Toleruje a respektuje odlišné sociokulturní skupiny	Advent Masopust – kultura a historie naší země
<i>Lidské vztahy</i>	Komunikuje ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, toleruje odlišné zájmy a názory i schopnosti druhých	Hry v přírodě, Hry starostů, Regionální soutěže v různých oborech
<i>Etnický původ</i>	Získává základní znalost o různých etnických a kulturních skupinách v české a evropské společnosti	Kulturní vystoupení souborů z různých etnik – folklorní festival
<i>Multikulturalita</i>	Zná některé základní pojmy multikulturní terminologie	Divadlo, muzeum (Tadeáš Haenke), Host v lavici,
<i>Princip sociálního smíru a solidarity</i>	Uvědomuje si identitu vlastní i druhých, reflektuje vlastní sociokulturní zázemí, potírá projevy diskriminace	Volby
<u>Environmentální výchova</u> <i>Ekosystémy</i>	Uvědomuje si význam ochrany přírody a přírodních zdrojů, aktivně se podílí na pomoci živočichům	Sběr lesních plodů, hub
<i>Základní podmínky života</i>	Uvědomuje si podmínky života a možnosti jejich ohrožování	Pozorování změn v přírodě, rovnodennost, slunovrat, neobvyklé jevy
<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>	Chápe souvislosti mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědnosti ve vztazích k prostředí	Návštěva firmy Machač, Výstava skotu, lesní řemesla, Alej, Den Země

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: ZV 4.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<i>Vztah člověka k prostředí</i>	Aktivně se podílí na řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí	Tonda obal, Zdravá pětka
<u>Mediální výchova</u> <i>Receptivní činnosti</i> <i>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i>	Rozvíjí schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu k nim	Předávání státních vyznamenání, volby, státní svátky, sledování důležitých událostí v TV
<i>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i>	Uvědomuje si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace	Diskuse ke školnímu časopisu
<i>Stavba mediálních sdělení</i>	Využívá potenciál medií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času	Porovnáváme dětské časopisy
<i>Vnímání autora mediálních sdělení</i>	Získává představu o roli medií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec	Návštěva knihovny, sledování zpráv na internetu
<i>Fungování a vliv medií ve společnosti</i>	Uvědomuje si hodnotu vlastního života a odpovědnosti za jeho naplnění	Sestavování denního režimu
<i>Produktivní činnosti</i> <i>Tvorba mediálního sdělení</i>	Uvědomuje si možnost svobodného vyjádření	Články do školního časopisu, Chřibských novin
<i>Práce v realizačním týmu</i>	Přizpůsobuje vlastní činnost potřebám a cílům týmu	Články do školního časopisu, Chřibských novin

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: ZV 5.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<u>Osobnostní a sociální výchova</u> Osobnostní rozvoj <i>Rozvoj schopností poznávání</i>	Zvládá chování v přírodě	Pozorování změn v přírodě
<i>Sebepoznání a sebepojetí</i>	Rozumí sobě samému a druhým	Poznatky o rodině, kultuře
<i>Seberegulace a sebeorganizace</i>	Zvládá vlastní chování	Akce BESIP – dopravně bezpečnostní akce Ledové plochy v přírodě
<i>Psychohygiena</i>	Napomáhá k primární prevenci patologických jevů a škodlivých způsobů chování	Školní řád a bezpečí ve škole
<i>Kreativita</i>	Utváří a rozvíjí základní dovednosti ke spolupráci	Let draka – obtékání tělesa vzduchem Zimní sporty – hry na sněhu Velikonoce – kultura historie naší obce, Vynášení zimy
Sociální rozvoj <i>Poznávání lidí</i>	Utváří dobré mezilidské vztahy ve třídě i mimo ni	Návštěvy divadel, výchovných koncertů, muzeí, přednášek, škol v okolí
<i>Mezilidské vztahy</i>	Získává základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací	Den matek – připomínka svátku, vztahy v rodině Oslava dne dětí
<i>Komunikace</i>	Rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace	Školní řád a bezpečí ve škole
<i>Kooperace a kompetence</i>	Rozvíjí a utváří základní dovednosti pro spolupráci	Poznatky o rodině, kultuře Zimní sporty – hry na sněhu
Morální rozvoj <i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i>	Utváří dobré mezilidské vztahy ve třídě i mimo ni	Sběr lesních plodů
<i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i>	Uvědomuje si mravní rozměry různých způsobů lidského chování	Významné osobnosti a výročí

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: ZV 5.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<u>Výchova demokratického občana</u> <i>Občanská společnost a škola</i>	Chápe význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti	Školní řád a bezpečí ve škole
<i>Občan, občanská společnost a stát</i>	Chápe základní principy a hodnoty demokratického politického systému	Vznik ČR
<i>Formy participace občanů v politickém životě</i>	Chápe význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti	Volby
<i>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i>	Chápe principy demokracie	17. listopad, vznik ČR
<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> <i>Evropa a svět nás zajímají</i>	Podporuje pozitivní postoj k tradičním evropským hodnotám	Mikuláš, Barbora, Vánoce – kultura a historie naší a společnosti
<i>Objevujeme Evropu a svět</i>	Poznává život a dílo významných Evropanů, utváří pozitivní postoj k jinakosti a kulturní rozmanitosti	Den učitelů – kultura a historie vlasti, J. A. Komenský
<i>Jsmo Evropané</i>	Osvojuje si vzorec chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost	Významné osobnosti a výročí
<i>Multikulturní výchova</i> <i>Kulturní difference</i>	Toleruje a respektuje odlišné sociokulturní skupiny	Advent Masopust – kultura a historie naší země
<i>Lidské vztahy</i>	Komunikuje ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, toleruje odlišné zájmy a názory i schopnosti druhých	Hry v přírodě, Hry starostů, Regionální soutěže v různých oborech
<i>Etnický původ</i>	Získává základní znalost o různých etnických a kulturních skupinách v české a evropské společnosti	Kulturní vystoupení souborů z různých etnik – folklorní festival
<i>Multikulturalita</i>	Zná některé základní pojmy multikulturní terminologie	Divadlo, muzeum (Tadeáš Haenke), Host v lavici

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: ZV 5.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<i>Princip sociálního smíru a solidarity</i>	Uvědomuje si identitu vlastní i druhých, reflektuje vlastní sociokulturní zázemí, potírá projevy diskriminace	Volby
<u>Environmentální výchova</u> <i>Ekosystémy</i>	Uvědomuje si význam ochrany přírody a přírodních zdrojů, aktivně se podílí na pomoci živočichům	Sběr lesních plodů, hub
<i>Základní podmínky života</i>	Uvědomuje si podmínky života a možnosti jejich ohrožování	Pozorování změn v přírodě, rovnodennost, slunovrat, neobvyklé jevy
<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>	Chápe souvislosti mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědnosti ve vztazích k prostředí	Návštěva firmy Machač, Výstava skotu, lesní řemesla, Alej, Den Země
<i>Vztah člověka k prostředí</i>	Aktivně se podílí na řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí	Tonda obal, Zdravá pětka
<u>Mediální výchova</u> <i>Receptivní činnosti</i> <i>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i>	Rozvíjí schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu k nim	Předávání státních vyznamenání, volby, státní svátky, sledování důležitých událostí v TV
<i>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i>	Uvědomuje si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace	Diskuse ke školnímu časopisu
<i>Stavba mediálních sdělení</i>	Využívá potenciál medií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času	Porovnáváme dětské časopisy
<i>Vnímání autora mediálních sdělení</i>	Získává představu o roli medií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec	Návštěva knihovny, sledování zpráv na internetu
<i>Fungování a vliv medií ve společnosti</i>	Uvědomuje si hodnotu vlastního života a odpovědnosti za jeho naplnění	Sestavování denního režimu

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: ZV 5.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
Produktivní činnosti <i>Tvorba mediálního sdělení</i>	Uvědomuje si možnost svobodného vyjádření	Články do školního časopisu, Chřibských novin
<i>Práce v realizačním týmu</i>	Přizpůsobuje vlastní činnost potřebám a cílům týmu	Články do školního časopisu, Chřibských novin

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: S 6-10.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<u>Osobnostní a sociální výchova</u> Osobnostní rozvoj <i>Rozvoj schopností poznávání</i>	Zvládá vlastní chování v přírodě	Pozorování změn v přírodě
<i>Sebepoznání a sebepojetí</i>	Porozumí sobě samému a druhým	Poznatky o rodině, kultuře
<i>Seberegulace a sebeorganizace</i>	Zvládá vlastní chování	Akce BESIP – dopravně bezpečnostní akce Ledové plochy v přírodě
<i>Psychohygiena</i>	Rozlišuje patologické jevy a škodlivé způsoby chování	Školní řád a bezpečí ve škole
<i>Kreativita</i>	Utváří si a rozvíjí základní dovednosti ke spolupráci	Let draka – obtékání tělesa vzduchem Zimní sporty – hry na sněhu Velikonoce – kultura historie naší obce, Vynášení zimy
Sociální rozvoj <i>Poznávání lidí</i>	Utváří si dobré mezilidské vztahy ve třídě i mimo ni	Návštěvy divadel, výchovných koncertů, muzeí, přednášek, škol v okolí
<i>Mezilidské vztahy</i>	Získává základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací	Den matek – připomínka svátku, vztahy v rodině Oslava dne dětí

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: S 6-10.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<i>Komunikace</i>	Rozvíjí si základní dovednosti dobré komunikace	Školní řád a bezpečí ve škole
<i>Kooperace a kompetence</i>	Rozvíjí a utváří základní dovednosti pro spolupráci	Poznatky o rodině, kultuře Zimní sporty – hry na sněhu
<i>Morální rozvoj</i> <i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i>	Utváří si dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni	Sběr lesních plodů
<i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i>	Uvědomuje si mravních rozměry různých způsobů lidského chování	Významné osobnosti a výročí
<i>Výchova demokratického občana</i> <i>Občanská společnost a škola</i>	Chápe význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti	Školní řád a bezpečí ve škole
<i><u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u></i> <i>Evropa a svět nás zajímají</i>	Utváří pozitivní postoj k tradičním evropským hodnotám	Mikuláš, Barbora, Vánoce – kultura a historie naší a společnosti
<i>Objevujeme Evropu a svět</i>	Poznává život a dílo významných Evropanů, utváří pozitivní postoj k jinakosti a kulturní rozmanitosti	Den učitelů – kultura a historie vlasti, J. A. Komenský
<i><u>Multikulturní výchova</u></i> <i>Kulturní difference</i>	Toleruje a respektuje odlišné sociokulturní skupiny	Advent Masopust – kultura a historie naší země
<i>Lidské vztahy</i>	Komunikuje ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, toleruje odlišné zájmy a názory i schopnosti druhých	Hry v přírodě, Hry starostů, Regionální soutěže v různých oborech
<i>Etnický původ</i>	Získává základní znalost o různých etnických a kulturních skupinách v české a evropské společnosti	Kulturní vystoupení souborů z různých etnik – folklorní festival
<i><u>Environmentální výchova</u></i> <i>Ekosystémy</i>	Uvědomuje si význam ochrany přírody a přírodních zdrojů, aktivně se podílí na pomoci živočichům	Sběr lesních plodů, hub

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: S 6-10.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<i>Základní podmínky života</i>	Uvědomuje si podmínky života a možnosti jejich ohrožování	Pozorování změn v přírodě, rovnodennost, slunovrat, neobvyklé jevy
<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>	Chápe souvislosti mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědnosti ve vztazích k prostředí	Návštěva firmy Machač, Výstava skotu, lesní řemesla, Alej, Den Země
<i>Vztah člověka k prostředí</i>	Aktivně se podílí na řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí	Tonda obal, Zdravá pětka
<u>Mediální výchova</u> <i>Stavba mediálních sdělení</i>	Využívá potenciál medií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času	Porovnáváme dětské časopisy
<i>Fungování a vliv medií ve společnosti</i>	Uvědomuje si hodnotu vlastního života a odpovědnosti za jeho naplnění	Sestavování denního režimu

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: S 6-10.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<u>Osobnostní a sociální výchova</u> Osobnostní rozvoj <i>Rozvoj schopností poznávání</i>	Zvládá vlastní chování v přírodě	Pozorování změn v přírodě
<i>Sebepoznání a sebepojetí</i>	Porozumí sobě samému a druhým	Poznatky o rodině, kultuře
<i>Seberegulace a sebeorganizace</i>	Zvládá vlastní chování	Akce BESIP – dopravně bezpečnostní akce Ledové plochy v přírodě
<i>Psychohygiena</i>	Rozlišuje patologické jevy a škodlivé způsoby chování	Školní řád a bezpečí ve škole

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: S 6-10.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<i>Kreativita</i>	Zvládá základní dovednosti ke spolupráci	Let draka – obtékání tělesa vzduchem Zimní sporty – hry na sněhu Velikonoce – kultura historie naší obce, Vynášení zimy
Sociální rozvoj <i>Poznávání lidí</i>	Utváří si dobré mezilidské vztahy ve třídě i mimo ni	Návštěvy divadel, výchovných koncertů, muzeí, přednášek, škol v okolí
<i>Mezilidské vztahy</i>	Získává základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací	Den matek – připomínka svátku, vztahy v rodině Oslava dne dětí
<i>Komunikace</i>	Rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace	Školní řád a bezpečí ve škole
<i>Kooperace a kompetence</i>	Rozvíjí a utváří základní dovednosti pro spolupráci	Poznatky o rodině, kultuře Zimní sporty – hry na sněhu
Morální rozvoj <i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i>	Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni	Sběr lesních plodů
<i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i>	Přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování	Významné osobnosti a výročí
<u>Výchova demokratického občana</u> <i>Občanská společnost a škola</i>	Chápe význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti	Školní řád a bezpečí ve škole
<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> <i>Evropa a svět nás zajímají</i>	Podporuje pozitivní postoj k tradičním evropským hodnotám	Mikuláš, Barbora, Vánoce – kultura a historie naší a společnosti
<i>Objevujeme Evropu a svět</i>	Poznává život a dílo významných Evropanů, utváří pozitivní postoj k jinakosti a kulturní rozmanitosti	Den učitelů – kultura a historie vlasti, J. A. Komenský
<i>Jsme Evropané</i>	Osvojuje si vzorec chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost	Významné osobnosti a výročí

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: S 6-10.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<u>Multikulturní výchova</u> <i>Kulturní difference</i>	Toleruje a respektuje odlišné sociokulturní skupiny	Advent Masopust – kultura a historie naší země
<i>Lidské vztahy</i>	Komunikuje ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, toleruje odlišné zájmy a názory i schopnosti druhých	Hry v přírodě, Hry starostů, Regionální soutěže v různých oborech
<i>Etnický původ</i>	Získává základní znalost o různých etnických a kulturních skupinách v české a evropské společnosti	Kulturní vystoupení souborů z různých etnik – folklorní festival
<i>Multikulturalita</i>	Zná některé základní pojmy multikulturní terminologie	Divadlo, muzeum (Tadeáš Haenke), Host v lavici,
<u>Environmentální výchova</u> <i>Ekosystémy</i>	Uvědomuje si význam ochrany přírody a přírodních zdrojů, aktivně se podílí na pomoci živočichům	Sběr lesních plodů, hub
<i>Základní podmínky života</i>	Uvědomuje si podmínky života a možnosti jejich ohrožování	Pozorování změn v přírodě, rovnodennost, slunovrat, neobvyklé jevy
<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>	Chápe souvislosti mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědnosti ve vztazích k prostředí	Návštěva firmy Machač, Výstava skotu, lesní řemesla, Alej, Den Země
<i>Vztah člověka k prostředí</i>	Aktivně se podílí na řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí	Tonda obal, Zdravá pětka
<u>Mediální výchova</u> <i>Stavba mediálních sdělení</i>	Využívá potenciál medií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času	Porovnáváme dětské časopisy

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: S 6-10.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: S 6-10.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<u>Osobnostní a sociální výchova</u> Osobnostní rozvoj <i>Rozvoj schopností poznávání</i>	Zvládá vlastní chování v přírodě	Pozorování změn v přírodě
<i>Sebepoznání a sebepojetí</i>	Porozumí sobě samému a druhým	Poznatky o rodině, kultuře
<i>Seberegulace a sebeorganizace</i>	Zvládá vlastní chování	Akce BESIP – dopravně bezpečnostní akce Ledové plochy v přírodě
<i>Psychohygiena</i>	Rozlišuje patologické jevy a škodlivé způsoby chování	Školní řád a bezpečí ve škole
<i>Kreativita</i>	Opevňuje základní dovednosti ke spolupráci	Let draka – obtékání tělesa vzduchem Zimní sporty – hry na sněhu Velikonoce – kultura historie naší obce, Vynášení zimy
Sociální rozvoj <i>Poznávání lidí</i>	Utváří dobré mezilidské vztahy ve třídě i mimo ni	Návštěvy divadel, výchovných koncertů, muzeí, přednášek, škol v okolí
<i>Mezilidské vztahy</i>	Získává základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací	Den matek – připomínka svátku, vztahy v rodině Oslava dne dětí
<i>Komunikace</i>	Rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace	Školní řád a bezpečí ve škole
<i>Kooperace a kompetence</i>	Rozvíjí a utváří základní dovednosti pro spolupráci	Poznatky o rodině, kultuře Zimní sporty – hry na sněhu
Morální rozvoj <i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i>	Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni	Sběr lesních plodů
<i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i>	Přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování	Významné osobnosti a výročí

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: S 6-10.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<u>Výchova demokratického občana</u> <i>Občanská společnost a škola</i>	Chápe význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti	Školní řád a bezpečí ve škole
<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> <i>Evropa a svět nás zajímají</i>	Podporuje pozitivní postoj k tradičním evropským hodnotám	Mikuláš, Barbora, Vánoce – kultura a historie naší a společnosti
<i>Objevujeme Evropu a svět</i>	Poznává život a dílo významných Evropanů, utváří pozitivní postoj k jinakosti a kulturní rozmanitosti	Den učitelů – kultura a historie vlasti, J. A. Komenský
<i>Jsmo Evropané</i>	Osvojuje si vzorec chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost	Významné osobnosti a výročí
<u>Multikulturní výchova</u> <i>Kulturní difference</i>	Toleruje a respektuje odlišné sociokulturní skupiny	Advent Masopust – kultura a historie naší země
<i>Lidské vztahy</i>	Komunikuje ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, toleruje odlišné zájmy a názory i schopnosti druhých	Hry v přírodě, Hry starostů, Regionální soutěže v různých oborech
<i>Etnický původ</i>	Získává základní znalost o různých etnických a kulturních skupinách v české a evropské společnosti	Kulturní vystoupení souborů z různých etnik – folklorní festival
<i>Multikulturalita</i>	Zná některé základní pojmy multikulturní terminologie	Divadlo, muzeum (Tadeáš Haenke), Host v lavici,
<u>Environmentální výchova</u> <i>Ekosystémy</i>	Uvědomuje si význam ochrany přírody a přírodních zdrojů, aktivně se podílí na pomoci živočichům	Sběr lesních plodů, hub
<i>Základní podmínky života</i>	Uvědomuje si podmínky života a možnosti jejich ohrožování	Pozorování změn v přírodě, rovnodennost, slunovrat, neobvyklé jevy
<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>	Chápe souvislosti mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědnosti ve vztazích k prostředí	Návštěva firmy Machač, Výstava skotu, lesní řemesla, Alej, Den Země

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: S 6-10.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<i>Vztah člověka k prostředí</i>	Aktivně se podílí na řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí	Tonda obal, Zdravá pětka
<u>Mediální výchova</u> Receptivní činnosti <i>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i>	Rozvíjí schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu k nim	Předávání státních vyznamenání, volby, státní svátky, sledování důležitých událostí v TV
<i>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i>	Uvědomuje si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace	Diskuse ke školnímu časopisu
<i>Stavba mediálních sdělení</i>	Využívá potenciál medií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času	Porovnáváme dětské časopisy
<i>Vnímání autora mediálních sdělení</i>	Získává představu o roli medií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec	Návštěva knihovny, sledování zpráv na internetu
<i>Fungování a vliv medií ve společnosti</i>	Uvědomuje si hodnotu vlastního života a odpovědnosti za jeho naplnění	Sestavování denního režimu

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: S 6-10.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<u>Osobnostní a sociální výchova</u> Osobnostní rozvoj <i>Rozvoj schopností poznávání</i>	Zvládá chování v přírodě	Pozorování změn v přírodě
<i>Sebepoznání a sebepojetí</i>	Rozumí sobě samému a druhým	Poznatky o rodině, kultuře

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: S 6-10.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<i>Seberegulace a sebeorganizace</i>	Zvládá vlastní chování	Akce BESIP – dopravně bezpečnostní akce Ledové plochy v přírodě
<i>Psychohygiena</i>	Napomáhá k primární prevenci patologických jevů a škodlivých způsobů chování	Školní řád a bezpečí ve škole
<i>Kreativita</i>	Utváří a rozvíjí základní dovednosti ke spolupráci	Let draka – obtékání tělesa vzduchem Zimní sporty – hry na sněhu Velikonoce – kultura historie naší obce, Vynášení zimy
Sociální rozvoj <i>Poznávání lidí</i>	Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni	Návštěvy divadel, výchovných koncertů, muzeí, přednášek, škol v okolí
<i>Mezilidské vztahy</i>	Získává základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací	Den matek – připomínka svátku, vztahy v rodině Oslava dne dětí
<i>Komunikace</i>	Rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace	Školní řád a bezpečí ve škole
<i>Kooperace a kompetence</i>	Rozvíjí a utváří základní dovednosti pro spolupráci	Poznatky o rodině, kultuře Zimní sporty – hry na sněhu
Morální rozvoj <i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i>	Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni	Sběr lesních plodů
<i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i>	Přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování	Významné osobnosti a výročí
<u>Výchova demokratického občana</u> <i>Občanská společnost a škola</i>	Chápe význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti	Školní řád a bezpečí ve škole
<i>Občan, občanská společnost a stát</i>	Chápe základní principy a hodnoty demokratického politického systému	Vznik ČR

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: S 6-10.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<i>Formy participace občanů v politickém životě</i>	Chápe význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti	Volby
<i>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i>	Chápe principy demokracie	17. listopad, vznik ČR
<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> <i>Evropa a svět nás zajímají</i>	Podporuje pozitivní postoj k tradičním evropským hodnotám	Mikuláš, Barbora, Vánoce – kultura a historie naší a společnosti
<i>Objevujeme Evropu a svět</i>	Poznává život a dílo významných Evropanů, utváří pozitivní postoj k jinakosti a kulturní rozmanitosti	Den učitelů – kultura a historie vlasti, J. A. Komenský
<i>Jsmo Evropané</i>	Osvojuje si vzorec chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost	Významné osobnosti a výročí
<u>Multikulturní výchova</u> Kulturní difference	Toleruje a respektuje odlišné sociokulturní skupiny	Advent Masopust – kultura a historie naší země
<i>Lidské vztahy</i>	Komunikuje ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, toleruje odlišné zájmy a názory i schopnosti druhých	Hry v přírodě, Hry starostů, Regionální soutěže v různých oborech
<i>Etnický původ</i>	Získává základní znalost o různých etnických a kulturních skupinách v české a evropské společnosti	Kulturní vystoupení souborů z různých etnik – folklorní festival
<i>Multikulturalita</i>	Zná některé základní pojmy multikulturní terminologie	Divadlo, muzeum (Tadeáš Haenke), Host v lavici,
<i>Princip sociálního smíru a solidarity</i>	Uvědomuje si identitu vlastní i druhých, reflektuje vlastní sociokulturní zázemí, potírá projevy diskriminace	Volby
<u>Environmentální výchova</u> <i>Ekosystémy</i>	Uvědomuje si význam ochrany přírody a přírodních zdrojů, aktivně se podílí na pomoci živočichům	Sběr lesních plodů, hub

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: S 6-10.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<i>Základní podmínky života</i>	Uvědomuje si podmínky života a možnosti jejich ohrožování	Pozorování změn v přírodě, rovnodennost, slunovrat, neobvyklé jevy
<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>	Chápe souvislosti mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědnosti ve vztazích k prostředí	Návštěva firmy Machač, Výstava skotu, lesní řemesla, Alej, Den Země
<i>Vztah člověka k prostředí</i>	Aktivně se podílí na řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí	Tonda obal, Zdravá pětka
<u>Mediální výchova</u> Receptivní činnosti <i>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i>	Rozvíjí schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu k nim	Předávání státních vyznamenání, volby, státní svátky, sledování důležitých událostí v TV
<i>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i>	Uvědomuje si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace	Diskuse ke školnímu časopisu
<i>Stavba mediálních sdělení</i>	Využívá potenciál medií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času	Porovnáváme dětské časopisy
<i>Vnímání autora mediálních sdělení</i>	Získává představu o roli medií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec	Návštěva knihovny, sledování zpráv na internetu
<i>Fungování a vliv medií ve společnosti</i>	Uvědomuje si hodnotu vlastního života a odpovědnosti za jeho naplnění	Sestavování denního režimu
Produktivní činnosti <i>Tvorba mediálního sdělení</i>	Uvědomuje si možnost svobodného vyjádření	Články do školního časopisu, Chřibských novin
<i>Práce v realizačním týmu</i>	Přizpůsobuje vlastní činnost potřebám a cílům týmu	Články do školního časopisu, Chřibských novin

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: S 6-10.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<u>Osobnostní a sociální výchova</u> Osobnostní rozvoj <i>Rozvoj schopností poznávání</i>	Zvládá chování v přírodě	Pozorování změn v přírodě
<i>Sebepoznání a sebepojetí</i>	Rozumí sobě samému a druhým	Poznatky o rodině, kultuře
<i>Seberegulace a sebeorganizace</i>	Zvládá vlastní chování	Akce BESIP – dopravně bezpečnostní akce Ledové plochy v přírodě
<i>Psychohygiena</i>	Napomáhá k primární prevenci patologických jevů a škodlivých způsobů chování	Školní řád a bezpečí ve škole
<i>Kreativita</i>	Utváří a rozvíjí základní dovednosti ke spolupráci	Let draka – obtékání tělesa vzduchem Zimní sporty – hry na sněhu Velikonoce – kultura historie naší obce, Vynášení zimy
Sociální rozvoj <i>Poznávání lidí</i>	Utváří dobré mezilidské vztahy ve třídě i mimo ni	Návštěvy divadel, výchovných koncertů, muzeí, přednášek, škol v okolí
<i>Mezilidské vztahy</i>	Získává základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací	Den matek – připomínka svátku, vztahy v rodině Oslava dne dětí
<i>Komunikace</i>	Rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace	Školní řád a bezpečí ve škole
<i>Kooperace a kompetence</i>	Rozvíjí a utváří základní dovednosti pro spolupráci	Poznatky o rodině, kultuře Zimní sporty – hry na sněhu
Morální rozvoj <i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i>	Utváří dobré mezilidské vztahy ve třídě i mimo ni	Sběr lesních plodů
<i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i>	Uvědomuje si mravní rozměry různých způsobů lidského chování	Významné osobnosti a výročí

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: S 6-10.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<u>Výchova demokratického občana</u> <i>Občanská společnost a škola</i>	Chápe význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti	Školní řád a bezpečí ve škole
<i>Občan, občanská společnost a stát</i>	Chápe základní principy a hodnoty demokratického politického systému	Vznik ČR
<i>Formy participace občanů v politickém životě</i>	Chápe význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti	Volby
<i>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i>	Chápe principy demokracie	17. listopad, vznik ČR
<u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> <i>Evropa a svět nás zajímají</i>	Podporuje pozitivní postoj k tradičním evropským hodnotám	Mikuláš, Barbora, Vánoce – kultura a historie naší a společnosti
<i>Objevujeme Evropu a svět</i>	Poznává život a dílo významných Evropanů, utváří pozitivní postoj k jinakosti a kulturní rozmanitosti	Den učitelů – kultura a historie vlasti, J. A. Komenský
<i>Jsme Evropané</i>	Osvojuje si vzorec chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost	Významné osobnosti a výročí
<i>Multikulturní výchova Kulturní difference</i>	Toleruje a respektuje odlišné sociokulturní skupiny	Advent Masopust – kultura a historie naší země
<i>Lidské vztahy</i>	Komunikuje ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, toleruje odlišné zájmy a názory i schopnosti druhých	Hry v přírodě, Hry starostů, Regionální soutěže v různých oborech
<i>Etnický původ</i>	Získává základní znalost o různých etnických a kulturních skupinách v české a evropské společnosti	Kulturní vystoupení souborů z různých etnik – folklorní festival
<i>Multikulturalita</i>	Zná některé základní pojmy multikulturní terminologie	Divadlo, muzeum (Tadeáš Haenke), Host v lavici

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: S 6-10.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<i>Princip sociálního smíru a solidarity</i>	Uvědomuje si identitu vlastní i druhých, reflektuje vlastní sociokulturní zázemí, potírá projevy diskriminace	Volby
<u>Environmentální výchova</u> <i>Ekosystémy</i>	Uvědomuje si význam ochrany přírody a přírodních zdrojů, aktivně se podílí na pomoci živočichům	Sběr lesních plodů, hub
<i>Základní podmínky života</i>	Uvědomuje si podmínky života a možnosti jejich ohrožování	Pozorování změn v přírodě, rovnodennost, slunovrat, neobvyklé jevy
<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>	Chápe souvislosti mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědnosti ve vztazích k prostředí	Návštěva firmy Machač, Výstava skotu, lesní řemesla, Alej, Den Země
<i>Vztah člověka k prostředí</i>	Aktivně se podílí na řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí	Tonda obal, Zdravá pětka
<u>Mediální výchova</u> <i>Receptivní činnosti</i> <i>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i>	Rozvíjí schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu k nim	Předávání státních vyznamenání, volby, státní svátky, sledování důležitých událostí v TV
<i>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i>	Uvědomuje si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace	Diskuse ke školnímu časopisu
<i>Stavba mediálních sdělení</i>	Využívá potenciál medií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času	Porovnáváme dětské časopisy
<i>Vnímání autora mediálních sdělení</i>	Získává představu o roli medií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec	Návštěva knihovny, sledování zpráv na internetu
<i>Fungování a vliv medií ve společnosti</i>	Uvědomuje si hodnotu vlastního života a odpovědnosti za jeho naplnění	Sestavování denního režimu

Základní škola a mateřská škola Tadeáše Haenkeho, Chřibská
Školní vzdělávací program

Oblast: Volitelné předměty	Obor: Průřezová hodina	Ročník: S 6-10.
Průřezové téma	Tematický okruh	Činnosti
<i>Produktivní činnosti</i> <i>Tvorba mediálního sdělení</i>	Uvědomuje si možnost svobodného vyjádření	Články do školního časopisu, Chřibských novin
<i>Práce v realizačním týmu</i>	Přizpůsobuje vlastní činnost potřebám a cílům týmu	Články do školního časopisu, Chřibských novin

6 Pravidla hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok. Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede používat to, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil. Hodnocení nesmí být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, soustředí se na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevu. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka dle tohot ŠVP vyjadřujeme klasifikačním stupněm, **slovním hodnocením** nebo kombinací obou způsobů. Podporujeme žákovo vlastní sebehodnocení, které posiluje jeho vnitřní motivaci. Velmi cenným nástrojem pro hodnocení práce žáků je žakovské „portfolio“. Jedná se o shromažďování materiálů různého druhu tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka, případně úroveň osvojení jednotlivých kompetencí ve vzdělávání. Materiály mají různou podobu a v každém případě musí obsahovat doklady o tom, jak se žák vyrovnal s dovedností sebehodnocení své práce. Žáci mohou po dohodě s vyučujícím do svého portfolia zařazovat i osobní záznamy o úspěších v mimoškolní činnosti. Nutností je, aby žáci byli předem seznámeni s výukovými cíli, očekávanými výstupy pro daný ročník - specifikovanými pro hodnocené období.

Závazné formy hodnocení žáka:

- Průběžné hodnocení - klasifikace a hodnocení v žakovských knížkách,
- slovní a motivační hodnocení v průběhu výuky,
- sebehodnocení žáků,
- čtvrtletní hodnocení - písemné slovní hodnocení třídního učitele v žakovské knížce na základě závěrů čtvrtletní pedagogické rady,
- pololetní hodnocení - vysvědčení v 1. pololetí,
- vysvědčení v 2. pololetí,
- závěrečné hodnocení - výstupní hodnocení.

6.1 Způsoby hodnocení

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok. Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede používat to, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil. Hodnocení nesmí být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, soustředí se na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevu. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka vyjadřujeme klasifikačním stupněm, slovním hodnocením nebo kombinací obou způsobů. Podporujeme žákovo vlastní sebehodnocení, které

posiluje jeho vnitřní motivaci. Velmi cenným nástrojem pro hodnocení práce žáků je žákovské „portfolio“. Jedná se o shromažďování materiálů různého druhu tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka, případně úroveň osvojení jednotlivých kompetencí ve vzdělávání. Materiály mají různou podobu a v každém případě musí obsahovat doklady o tom, jak se žák vyrovnal s dovedností sebehodnocení své práce. Žáci mohou po dohodě s vyučujícím do svého portfolia zařazovat i osobní záznamy o úspěších v mimoškolní činnosti. Nutností je, aby žáci byli předem seznámeni s výukovými cíli, očekávanými výstupy pro daný ročník - specifikovanými pro hodnocené období.

Hodnocení pomocí klasifikace je doplněno vzhledem ke speciálním vzdělávacím potřebám žáka hodnocením slovním, neboť dokáže lépe postihnout individuální zvláštnosti každého žáka a poskytnout přiměřené informace o silných a slabých stránkách jeho výkonů. Kvalitní slovní hodnocení může být rovněž hodnotným východiskem pro rozhovor o výsledcích žáka s ním samotným a jeho rodiči. Slovní hodnocení by nemělo obsahovat formulace typu „ve třídě patříš k průměru“, nálepka typu „jsi dobrý žák“ ani obecné pochvaly „mám z tebe radost“.

Nutností je, aby žáci byli předem seznámeni s výukovými cíli, očekávanými výstupy pro daný ročník - specifikovanými pro hodnocené období.

Závazné formy hodnocení žáka

- Průběžné hodnocení - klasifikace a hodnocení v žákovských knížkách,
- slovní a motivační hodnocení v průběhu výuky,
- sebehodnocení žáků,
- čtvrtletní hodnocení - písemné slovní hodnocení třídního učitele v žákovské knížce na základě závěrů čtvrtletní pedagogické rady,
- pololetní hodnocení - vysvědčení v 1. pololetí
- vysvědčení v 2. pololetí
- závěrečné hodnocení - výstupní hodnocení

6.1.1 Písemné průběžné hodnocení žáka

Alespoň 1x v průběhu každého pololetí školního roku je žákům předávána komplexní informace o úrovni osvojení očekávaných výstupů v daném období. Součástí je sebehodnocení žáka (přiměřené věku žáka) uvedené vedle hodnocení vyučujícího. Vyučující má možnost doplnění tohoto hodnocení o slovní vyjádření, které doporučí, na jakou vzdělávací oblast se má žák zaměřit nebo například vyjádření ocenění pokroku, píle a úsilí žáka k zvládnutí očekávaných výstupů v daném období, ocenění plnění úkolů na realizovaném projektu apod.

6.1.2 Vysvědčení

Hodnocení žáka na vysvědčení musí vystihnout úroveň rozvoje, kterého žák dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých vzdělávacích oblastí v daném pololetí školního roku. Hodnocení je všestranné, postihuje všechny vyučované předměty. V případě problémů žáka obsahuje doporučení (součást slovního hodnocení), jak neúspěchy odstranit, případně jak jim předcházet.

6.1.3 Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

- a) Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
- b) Za první pololetí i za druhé pololetí vydává škola žákovi vysvědčení.
- c) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, nebo kombinací slovního a známkovacího způsobu. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

- d) Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- e) Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
- f) Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
- g) Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
- h) Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
- ch) Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- i) Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
- j) Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- k) Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- l) V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- m) Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
- n) Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snázivosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru a klasifikace za příslušné období.
- o) Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
- p) Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
- průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
 - před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
 - případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.
- V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.
- q) Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.
- r) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- s) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

t) Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejblíže vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

u) Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

v) Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

w) Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

x) V posledním roce plnění povinné školní docházky zpracuje třídní učitel výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených. V pátém a sedmém ročníku zpracuje třídní učitel výstupní hodnocení žáka, jestliže se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole.

6.1.4 Zásady pro hodnocení chování ve škole

a) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.

b) Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

c) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

d) Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.

e) Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.

f) Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

- průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
- před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
- okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu.

6.1.5 Zásady a pravidla sebehodnocení

a) Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.

b) Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.

c) Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.

d) Při sebehodnocení se žák snaží popsat:

- co se mu daří,
- co mu ještě nejde.
- jak bude pokračovat dál.

e) Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

f) Znamky **nej**sou jediným zdrojem motivace.

6.1.6 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky :

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové) ,didaktickými testy,
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
- analýzou různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

2. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

5. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do přílohy třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

7. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

8. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního ro-

ku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

9. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
- žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací,
- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotiti to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné,
- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,
- prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

10. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě

6.1.7 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

6.1.7.1 Komisionální zkouška

1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:

- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
- při konání opravné zkoušky.

2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.

6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

9. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

6.1.7.2 Opravná zkouška

1. Opravné zkoušky konají:

- žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
- žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů.

Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

4. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

5. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu žákovi, který koná opravnou zkoušku:

Vykonání opravné zkoušky (třídní výkaz – poznámka)

Žák vykonal dne opravnou zkoušku z předmětus prospěchem

Nedostavení se k opravné zkoušce (třídní výkaz – poznámka)

Žák se bez řádné omluvy nedostavil k vykonání opravné zkoušky, čímž jeho prospěch v předmětu zůstává nedostatečný

6.1.8 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

5. Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

6.2 Kriteria hodnocení

6.2.1 Stupně hodnocení prospěchu

a) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný,
- 2 – chvalitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatečný,
- 5 – nedostatečný.

b) Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností a
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu

6.2.1.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a gra-

fický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

6.2.1.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně,

udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činností. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele.

V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

6.2.1.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnost, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

6.2.2 Stupně hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.2.3 Kriteria a zásady slovního hodnocení

Zásady a kriteria slovního hodnocení jsou v souladu s **§ 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb.**, o základním vzdělávání.

- a) O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- b) Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- c) Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- d) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- e) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení:

6.2.3.1 Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá

Úroveň myšlení

1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení

- 4 – dostatečný nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

- 1 – výborný výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný celkem výstižné
3 – dobrý myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

- 1 – výborný užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností ,pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení

- 1 – výborný aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný učí se svědomitě
3 – dobrý k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

6.2.3.2 Chování

1 – velmi dobré Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

2 - uspokojivé Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

3 - neuspokojivé Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

7 Autoevaluace školy

Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení, jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí školy, v němž se realizuje výuka. Nutností je vymezení oblastí, cílů, kritérií, nástrojů a časového rozvržení evaluačních činností.

AUTOEVALUACE ŠKOLY				
Zaměření	Cíle (zjišťujeme)	Ukazatele (sledujeme)	Nástroje	Čas
Soulad realizovaného vzdělávacího programu s ŠVP	- klíčové kompetence - strategie - výstupy	- rozvíjení kompetencí při výuce - realizaci projektů	- hospitace, - příp. dotazník učitelům, - účast žáků v soutěžích.	- průběžně - na konci škol. roku - průběžně
Výsledky vzdělávání	- úspěšnost a výsledky vzdělávacího procesu - porovnání úspěšnosti s jinými školami stejného typu i vzhledem k ostatní populaci	- klasifikace - výsledky soutěží, úspěšnost prezentací školy na veřejnosti	- prověřování znalostí, - portfolio, - soutěže, - prezentace.	- průběžně, - čtvrtletně
Individuální vzdělávací potřeby žáků	- sebeobsluha - základní společenské chování - orientace v okolí - soustředění na práci - chování v kolektivu	- soběstačnost - chování žáka - znalost a bezpečný pohyb v okolí školy a domova - přístup k jednotlivým činnostem - dodržování pravidel	- pravidelná denní činnost a modelové situace, - vycházky a modelové situace, - plnění krátkodobých úkolů, - úroveň vztahů v kolektivu.	- průběžně
Vyučování a školní klima	- efektivita výuky, metody a formy výuky - spokojenost žáků - spokojenost učitelů - vliv klimatu třídy na výsledky vzdělávání - vliv projektů a akcí školy na školní klima	- úroveň znalostí, výsledky soutěží - zapojení do činností - aktivity nad rámec pracovní náplně - klima třídy - spokojenost a aktivní účast žáků	- hospitace, výsledky soutěží - statistické vyhodnocení - dotazník - SWOT analýza - hospitace - dotazník pro žáky, - statistické vyhodnocení	- průběžně - dle potřeby - na konci škol. roku - průběžně, dle potřeby - bezprostředně po akci
Práce učitelů	- aktivizační metody - sebezdokonalování - promyšlený cíl výuky - spolupráce s kolegy a rodiči	- zájem žáků o předmět - sebevzdělávání a aplikace nových poznatků - soulad práce se ŠVP - účast na aktivitách školy	- vzdělávací výsledky - hospitace, dotazník - hospitace, ped. rady - předmětové komise, - přehled akcí školy - dotazník pro rodiče	- průběžně - průběžně, - na konci škol. roku - průběžně - průběžně, na konci škol. roku
Vedení školy	- manažerské schopnosti - organizační schopnosti - postavení školy	- klima školy, vybavenost školy - zabezpečení chodu školy - názor veřejnosti	- dotazník - dotazník - dotazník pro rodiče - akce školy	- na konci škol. roku - průběžně
Hodnocení žáků	- úroveň znalostí - aplikace znalostí - chování	- kvantita a kvalita znalostí - úspěšnost v akcích, projektech, soutěžích, řešení problémových situací - vztahy v kolektivu, chování na veřejnosti, morální postoje	- zkoušení, testy, portfolio - pozorování - pozorování → dotazník pro učitele	- průběžně - průběžně - průběžně - na konci škol. roku
Hodnocení	- nástroje hodnocení - motivační hodnocení - kritéria hodnocení	- pestrost a rozmanitost způsobů hodnocení - aktivita žáků (odbourání strachu ze známek) - dodržování klasifikačního řádu	- hospitace - hospitace, dotazník - hospitace, ped. rady,	- průběžně - průběžně, - na konci škol. roku - čtvrtletně

Základní škola a mateřská škola Tadeáše Haenkeho, Chřibská
Školní vzdělávací program

Spolupráce s rodinami žáků a veřejností	- spolupráce s rodiči - spolupráce s dotčenými organizacemi - spolupráce s veřejností	- účast rodičů na třídních schůzkách, akcích školy - exkurze, přednášky, apod. - veřejné akce	- statistika - měsíční plán	- čtvrtletně - průběžně,
---	---	---	--	---

Jednou za dva roky bude v měsíci červnu zpracována shrnující evaluační zpráva. Podklady pro její zpracování připraví určený tým pedagogů, jehož vedoucí bude jmenován ředitelem školy, závěrečné zpracování provede vedení školy. Získané informace budou sloužit jako zpětná vazba, prostřednictvím níž budou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění ŠVP.

8 Závěr

Tento dokument vznikl jako 1. verze ŠVP Tak trochu jiná třída pro školu, resp. třídu, jejíž činnost vykonává Základní škola a mateřská škola T. Haenkeho ve Chřibské a je platný od 1. 9. 2013.

Na jeho tvorbě se podíleli učitelé školy, kterým patří naše poděkování.

Ředitel školy:.....

Školská rada byla seznámena s 1. verzí ŠVP.....ve Chřibské dne:.....

Obsah

1	Identifikační údaje.....	2
2	Charakteristika školy	4
2.1	Velikost a úplnost školy.....	4
2.2	Vybavení školy.....	5
2.3	Dlouhodobé projekty.....	5
2.4	Ročníkové a celoškolní projekty.....	6
2.5	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	6
2.5.1	Informovanost rodičů o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků.....	6
2.5.2	Školská rada	6
2.5.3	Další subjekty	6
2.6	Pedagogický sbor	6
2.7	Žáci.....	6
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	8
3.1	Pojetí.....	8
3.2	Hlavní a dílčí cíle	8
3.3	Výchovné a vzdělávací strategie.....	9
3.4	Strategie naplňování klíčových kompetencí	10
3.5	Začlenění průřezových témat	11
3.5.1	Osobnostní a sociální výchova	11
3.5.2	Výchova demokratického občana.....	12
3.5.3	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	13
3.5.4	Multikulturní výchova	13
3.5.5	Environmentální výchova	14
3.5.6	Mediální výchova	15
3.6	Poskytování poradenských služeb ve škole	16
3.6.1	Zaměření poradenských služeb.....	16
3.6.2	Kariérové poradenství.....	16
3.6.3	Prevence sociálně patologických jevů	16
3.6.4	Psychologická péče	17
3.7	Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	17
3.7.1	Speciálně pedagogická péče.....	17
3.8	Školní družina	18
3.9	Pobyty žáků mimo školu a výjezdy na vých. vzdělávací kurzy	18
3.10	Zájmové kroužky	18
3.11	Řízení a organizace výuky	18
3.11.1	Ročníkové řízení a plánování	18
3.11.2	Řízení a koordinace práce učitele, asistentů	18
3.11.3	Řízení a koordinace práce žáků	18
4	Učební plány pro žáky s středně těžkým mentálním postižením (stř.TMP)	20
4.1	1. stupeň.....	20
4.2	2. stupeň.....	20
5	Učební osnovy	21
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	21
5.1.1	Čtení.....	22
5.1.2	Psaní	24
5.1.3	Řečová výchova	26
5.2	Matematika a její aplikace.....	40
5.2.1	Matematika	40
5.3	Informační a komunikační technologie.....	55
5.3.1	Informatika	55
5.4	Člověk a jeho svět.....	60
5.4.1	Člověk a jeho svět	61
5.5	Člověk a společnost	71
5.5.1	Člověk a společnost.....	72
5.6	Člověk a příroda.....	78
5.6.1	Člověk a příroda	78
5.7	Umění a kultura	86
5.7.1	Hudební výchova.....	87
5.7.2	Výtvarná výchova	94

Základní škola a mateřská škola Tadeáše Haenkeho, Chřibská
Školní vzdělávací program

5.8	Člověk a zdraví	101
5.8.1	Tělesná výchova	102
5.8.2	Výchova ke zdraví.....	111
5.9	Člověk a svět práce	115
5.9.1	Člověk a svět práce.....	116
5.10	Průřezová hodina/ Disponibilní časová dotace.....	131
6	Pravidla hodnocení žáků	162
6.1	Způsoby hodnocení	162
6.1.1	Písemné průběžné hodnocení žáka	163
6.1.2	Vysvědčení	163
6.1.3	Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání	163
6.1.4	Zásady pro hodnocení chování ve škole	165
6.1.5	Zásady a pravidla sebehodnocení	165
6.1.6	Způsob získávání podkladů pro hodnocení	166
6.1.7	Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách	167
6.1.8	Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	168
6.2	Kriteria hodnocení.....	169
6.2.1	Stupně hodnocení prospěchu.....	169
6.2.2	Stupně hodnocení chování.....	173
6.2.3	Kriteria a zásady slovního hodnocení.....	174
7	Autoevaluace školy.....	177
8	Závěr	179

Použitá literatura:

BRYCHNÁČOVÁ, Eva a MÁLKOVÁ, Marie. *Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální: RVP ZŠS*. 1. vyd. Praha: VÚP, 2008. 110 s. ISBN 978-80-87000-25-0.